

Yaasu Maxaafaa

Gidduwaa Erissuwaa

Yaasu Maxaafai Israa7eela asai Muuse sohuwan sunttettida Yaasu kaalettin olaa xoonidi, Kanaane biittaa waati oiqqidaakkko yootiya taarikiyaa oiqqiis. Ha maxaafaa giddon xaafettida gita gita taariketu giddoppe waannatiyaageeti: Yorddaanoosa SHaafaa pinettaa, Yarkko gibbiiyaa laalettaa, Aaya katamaa olaanne asai Xoossaara gelido caaquwaa ooraxissido taariketa yootiyaageeta. Ha maxaafaa giddon daro erettida kifiletuppe issoi, “Intte goinnanaagaa hachchi doorite. SHin tananne ta keetaa asaa gidikko, nuuni GODAAYYO goinnana” yaagiyaagaa. (24:15)

Kanaane Xoonidi Gelanaadan GODAI Yaasa Azaziis

¹ GODAA ashkkarai Muusee haiqqidoogaappe guyyyian, GODAI Muusa maaddiya Nawe na7aa Yaasa, hagaadan yaagiis; ² “Ta ashkkarai Muusee haiqqiis. Hegaa gishshau neeninne ha asai ubbai denddite; denddidi taani Israa7eela asaayyo immiyo biittaa gelanau hagaan Yorddaanoosa SHaafaa pinnite. ³ Taani Muuseyyo yootidoogaadan, intte tohoi yedhdhiyoosaa ubbaa taani intteyyo immaas. ⁴ Intte zawai Neegieba Bazzuwaappe denddidi, Liibaanoosa Deriyaa gakkana; Efiraaxiisa giyo wogga shaafaappe denddidi, Hiitetu biittaa ubbaara kantidi, arggo baggaara de7iya Meediteraane

Abbaa gakkana. ⁵ Neeni de7ido laitta ubban ai asinne nena olidi teqqenna. Taani Muuseera gididoogaadan, nenaarakka gidana; taani nena mulekka yeggikkenne aggikke. ⁶ Minna; xala! Aissi giikko, taani eta maizza aawatussi immana gaada caaqqido biittaa neeni ha asaa laatissana. ⁷ Minna; keehippe xala! Ta ashkkarai Muusee nena azazido higgiyaa ubbaa minttada naaga. Neeni biyo soho ubban neeyyo injjetana mala, appe ushachchi woikko haddirssi booppa. ⁸ Ha Higgiyaa Maxaafai ne doonaappe shaahettoppo; an xaafettidabaa ubbaa minttada naaganau, gallassinne qammi a qoppa. Yaatikko, neeyyo ubbabaiikka injjetananne giigana. ⁹ Minna; xala! Ne biyo soho ubban taani GODAI ne Xoossai nenaara de7iyo gishshau, yayyoppa! Hirggoppa! Hagaa ubbaa taani nena azazaas” yaagiis.

Yaasu Asaa Azaziis

¹⁰ Yaagin Yaasu asaa halaqata hagaadan yaagiis; ¹¹ “Biite; asai dunkkaanidosara kantidi biiddi, asaa, ‘Intte shinqqiyyaa giigissite; heezzu gallassaa garssan, GODAI intte Xoossai intteyyo immiyo biittaa laattanau Yorddaanoosa SHAaffaa pinneeta’ yaagidi yootite” yaagiis.

¹² Yaasu, Roobeela zareta, Gaada zaretanne Minaase zaretuppe baggata hagaadan yaagiis; ¹³ “GODAA ashkkarai Muusee inttena azazidoogaa hassayite. I inttena, ‘GODAI intte Xoossai inttena shempissana; ha biittaakka intteyyo immana’ yaagiis. ¹⁴⁻¹⁵ Intte maccaasati, intte naatinne intte mehee Yorddaanoosa SHAaffaappe hafinttaara Muusee intteyyo immido

biittan de7ishshona. SHin intte olanchchati bantta ola miishshaa oiqqidi, intte dabbotuppe sintta xeeran olettanau Yorddaanoosa SHAafaa pinnona. GODAI inttene shemppissidoogaadan, etakka shemppissana gakkanaashiininne GODAI intte Xoossai etayyookka immiyo biittaa eti laattana gakkanaashin, eta maaddite. Hegaappe guyyiyan simmidi biidi, GODAA ashkkarai Muusee Yorddaanoosa SHAafaappe hafinttan awai mokkiyoosaa baazzayidi immido intte biittan de7ite” yaagiis.

¹⁶ Yaagin eti Yaasa, “Neeni nuna azazidobaa ubbaa nuuni oottana; neeni kiittiyoosaa awanne baana. ¹⁷ Muuseyyo ubbabban azazettidoogaadan, neeyyookka azazettana. GODAI ne Xoossai Muuseera gididoogaadan, nenaarakka gido. ¹⁸ Ne azazuwaassi makkaliyaabainne ne azazidobaa aibanne azazetennan ixxiyaabai haiqqa. Neeni mati minna; xala!” yaagidosona.

2

Yaasu Xomoosiyaageeta Yarkko Kiittiis

¹ Nawe na7ai Yaasu biittaa xomoosiya naa77u asata SHiixima giyo sohuwaappe qosan kiittiis; kiittiiddi eta, “Biite; biidi biittaa xomoosite; Yarkko katamaa qassi dumma xomoosite” yaagiis.

Yaagin eti biidi, Ra7aaboo giyo shaaramuxee soo aqanau gelidosona. ² Gelin Yarkko kawoi, “Israa7eela asaappe kiitettidaageeti ha biittaa xomoosanau qammi yiidosona” giyo oduwaa siyiis.

³ Siyidi Yarkko kawoi Ra7aabiyyo hagaadan yaagidi kiittiis; “Ne soo yiidi gelida asata kessada

imma. Aissi giikko, eti biittaa ubbaa xomoosanau yiidosona” yaagiis.

⁴ SHin mishiriya he naa77u asata qottarggada, hagaadan yaagaasu; “Ee asati taakko yiidosona; shin eti auppe yiidaakkonne taani erabeikke.

⁵ Omarssi katamaa penggyaa gorddana haniyo wode, eti kiyidi biidosona; eti au biidaakkko taani erikke. Ellelli kaalliyaabaa gidikko, intte eta oiqqana” yaagaasu. ⁶ SHin Ra7aaba asata keettaa bollan dembbayidi oottidosaa kessada, liinuwaa giyo maayuwaa kiyiya talbba dalaal dooriyaa giddon eta qotta wottaasu. ⁷ Yaatin, asati xomoosiyaageeta koyanau kiyidi, Yorddaanoosa SHaafaa pinuwaa efiya ogiyyaa oiqqidi biidosona. Koyiyaageeti katamaappe kiyaanne, katamaa penggee gorddettiis.

⁸ Xomoosiyaageeti xiskkanaappe kasetada, a etakko pude kiyada, eta hagaadan yaagaasu;

⁹ “GODAI ha biittaa intteyyo immidoogaa, intte nuna gita yashshaa yashshiyogaanne ha biittan de7iya asai ubbai intteyyo hirggaa maashiyooogaa taani erais. ¹⁰ Aissi giikko, Gibxxe biittaappe intte kiyido wode, intte sinttan Zo7o Abbaa GODAI waati melissidaakkonne nuuni siyida. Qassi Yorddaanoosa SHaafaappe arshsho baggaara de7iya Amoore biittaa kawota naa77ata, Sihoonanne Ooganne intte waati muleera xaissidaakkonne siyida. ¹¹ Nuuni hegaa siyido wode, nu wozanai maashiis; asai ubbai intteyyo xaliyoogaa aggi bayiis. Aissi giikko, GODAI intte Xoossai bolla saluwaanikkka garssa sa7aanikka Xoossa. ¹² Hegaa gishshau, taani intteyyo kehidoogaadan, inttekka ta

aawaa keettaa asau kehanaadan taayyo GODAN caaqqite; hegaayyookka ammanttiya malaataa immite. ¹³Ta aawaanne ta aayyiyo, ta ishanttanne ta michcheta etassa gididabaa ubbaarakka paxa aggit; nuna haiquwaappe ashshite” yaagaasu.

¹⁴ Yaagin he asati, “Nuuni oottidobaa neeni odennan aggin, nuuni neeyyo caaqqido caaquwaa polana xayikko, Xoossai nuna woro! GODAI ha biittaa nuuyyo immiyo wode, nuuni neeyyo ammanettananne kehana” yaagidosona.

¹⁵ Ra7aaba de7iyo keettai katamaa dirssaara ohettidi keexetti uttido gishshau, maskkootiyaara wodoruwaaduge yeddada, an duge wottaasu.

¹⁶ Ra7aaba eta, “Inttena koyiyaageeti demmenna mala, deriyaa biite; biidi eti simmana gakkanaassi, yan heezzu gallassaa qosettishshite. Hegaappe guyyiyan intte biyoosaa beeta” yaagaasu.

¹⁷⁻¹⁸ Yaagin asati o, “Nuuni ne biitti geliyo wode, ha zo7o kaaloosiyyaa neeni nuna kessido maskkootiyan qachchana xayikkonne ne aawaa, ne aayyiyo, ne ishanttanne ne so assaa ubbaa neekko soo ehaana xayikko, neeni nuna caaqisido caaqoi nuuyyo gometenna. ¹⁹ Ooninne ne sooppe kare ogiyaa kiyidi haiqqikko, hegee a gome; nuuni hegan oishettokko. Nenaara son issippe de7iyaabi kushen boshettikko, a suuttaa gomee nuna gakko. ²⁰ SHin nuuni oottidobaa neeni odikko, neeni nuna caaqettido caaqoi nuuyyo gometenna” yaagidosona.

²¹ Yaagin a, “Intte giidoogaadan hano” gaada, eta moissaasu. Eti biidoogaappe guyyiyan, he zo7o kaaloosiyyaa maskkootiyan qachchaasu.

22 Eti pude gezziyaa biidi, yan qosettidosona; qosettidi yedettiyaageeti Yarkko simmana gakkanaassi, eti yan heezzu gallassaa gam77idosona. Yedettiyaageeti oge ubban koyidosona; shin eta demmibookkona.

23 Hegaappe guyyiyan he naa77u asati gezziyaappe wodhdhidi, Yorddaanoosa SHaafaakka pinnidi, Nawe na7aa Yaasukko simmidi yiidosona. Yiidi banttana gakkidabaa ubbaa ayyo yootidosona. **24** Eti Yaasa, “GODAI tumu biitta ubbaa nuuyyo aatti immiis. Qassi biittan de7iya asai ubbai nuuyyo yashshaa maashees” yaagidosona.

3

Israa7eela Asai Yorddaanoosa SHaafaa Pinniis

1 Yaasunne Israa7eela asai maallado guuran denddidosona. Eti SHiixima giyo sohuwaappe denddidi, Yorddaanoosa SHaafaakko biidosona; biidi pinnennan yan takkidosona. **2** Heezzu gallassaappe guyyiyan, halaqati eti dunkkaanidosan simerettidosona. **3** Simerettiiddi asaa hagaadan yaagidi azazidosona; “GODAA intte Xoossa Maachchaa Taabootaanne a tookkida Leewa zare qeeseta be7iyo wode, intte dunkkaanidosaaappe denddidi, eta kaallite. **4** Intte kase ha ogiyaara bi erenna gishshau, intte baana ogiyaa eti inttena bessana. SHin Maachchaa Taabootaakkko shiiqoppite; Maachchaa Taabootaappe naa77u sha7u wara gidiyaagaa keena haahuwan eqqite” yaagidosona.

⁵ Yaasu asaa, “Intte huuphiyau geeyite; aissi giikko, GODAI wontto intte giddon maalaalis-siyaabaa oottana” yaagiis. ⁶ Qassi Yaasu qeeseta, “Maachchaa Taabootaa tookkidi, asaappe sinttau aadhdhite” yaagidi yootiis. Yootin Maachchaa Taabootaa tookkidi, asaappe sinttau aadhdhidosona.

⁷ GODAI Yaasa, “Taani Muuseera gidi-doogaadan, nenaara gidanaagaa Israa7eela asai ubbai erana mala, hachchi eta sinttan taani nena xoqqu xoqqu oottanau doommana. ⁸ Neeni Maachchaa Taabootaa tookkiya qeeseta, ‘Yorddaanoosa SHAafaa dooni gakkiyo wode, haattan gelidi eqqite’ yaagada azaza” yaagiis.

⁹ Yaasu Israa7eela asaa, “Haa yiite; yiidi GODAA intte Xoossa qaalaa siyite. ¹⁰ De7o Xoossai intte giddon de7iyoogaanne i tumuppe Kanaaneta, Hiiteta, Hiiweta, Parzzeta, Gerggeeseta, Amooretanne Yaabuuusata intte sinttappe kessanaagaa intte eranaagee, ¹¹ sa7aa ubbaa Godaa Maachchaa Taabootai inttuppe sinttatidi, Yorddaanoosa SHAafaa pinniyo wodiyanaa. ¹² Ha77i Israa7eela zaretuppe tammanne naa77u asata doorite; issi issi zariyaappe issi issi asa gido. ¹³ Sa7aa ubbaa Godaa, GODAA Maachchaa Taabootaa tookkida qeesetu tohoi Yorddaanoosa haattaa bochchiyo wode, qommoppe duge goggiya Yorddaanoosa haattai eqqana; eqqidi issisaa shiiqidi doorettana” yaagiis.

¹⁴ Asai Yorddaanoosa SHAafaa pinnanau bantta dunkkaaniyaappe kiyido wode, Maachchaa Taabootaa tookkida qeeseti asaappe sinttan hemettidosona. ¹⁵ Kattaa cakkiyo wodiyana ubban

Yorddaanoosa SHAafai kixxes. Gidikkonne, Maachchaa Taabootaa tookkida qeeseti Yorddaanoosa SHAafaa gakkin, eta tohoi haattaa gaxaa yedhdhido wode,¹⁶ qommoppe duge goggiya haattai eqqi bayiis; hini daro haahosan, Xarttaana giyoosan de7iya Addaama giyo kataman issisaa shiiqidi doorettiis. Duge Aaraba garan de7iya Maxine Abbau goggiya haattai qassi muleera duuxxidi atti bayiis. Yaatin, asai Yarkko katamaa baazzaara pinniis.¹⁷ Israa7eela asai mela biittaa yedhdhidi pinniyo wode, asai ubbai pinnidi wurana gakkanaassi GODAA Maachchaa Taabootaa tookkida qeeseti Yorddaanoosa SHAafaa giddon mela biittan eqqidosona.

4

Hassayissiya SHuchchata Essidosona

¹ Asai ubbai Yorddaanoosa SHAafaa pinnidi wurido wode, GODAI Yaasa,² “Israa7eela asaappe tammanne naa77u asata doora; issi issi zariyaappe issi issi asa gido.³ Yaatada eta, ‘Yorddaanoosa SHAafaa giddon qeesetu tohoi eqqidosaappe tammanne naa77u shuchchata ekkite; he shuchchata tookki efiidi, hachchi qammi intte aqijo sohuwan wottite’ yaagada azaza” yaagiis.

⁴ Yaasu Israa7eela zariyaappe issuwaa issuwaa ekkidi, tammanne naa77u assaa dooridoogeeta xeesiis.⁵ Xeesidi eta, “GODAA intte Xoossa Maachchaa Taabootai de7iyo sohuwaa guyye Yorddaanoosa SHAafaa gelite; gelidi Israa7eela zaretu qoodan, ubbaikka issi issi shuchchaa intte hashiyan tookkite.⁶ Ha

shuchchati GODAI hachchi oottidobaa inttena hassayissiya malaata gidona. Wodeppe intte naati inttena, ‘Ha shuchchati aibabee?’ yaagidi oichchiyo wode, ⁷ intte, ‘GODAA Maachchaa Taabootaa sinttan Yorddaanoosa SHaafai gogettaa aggidi eqqidoogaa Israa7eela assaa merinau hassayissoosona. Maachchaa Taabootai pinnishin, Yorddaanoosa haattai duuxxiis’ yaagidi etau odite” yaagiis.

⁸ Yaagin Israa7eelati Yaasu azazidoogaadan oottidosona. GODAI Yaasussi yootidoogaadan, Israa7eela zaretu qoodan asati tammanne naa77u shuchchata Yorddaanoosa SHaafaa giddoppe ekkidosona; tookki ehiidi, bantta aqyo sohuwan wottidosona. ⁹ Yaasu Maachchaa Taabootaa tookkida qeesetu tohoi Yorddaanoosa SHaafaa giddon eqqidosan, hara tammanne naa77u shuchchata essiis; he shuchchati hachchi gakkanaassi yan de7oosona. ¹⁰ GODAI Yaasa azazidobaa ubbaa assai polana gakkanaashin, Maachchaa Taabootaa tookkida qeeseti Yorddaanoosa SHaafaa giddon eqqidi gam77idosona; Muusee Yaasa azazido azazoikka hegaa.

Asai eesotidi shaafaa pinniis. ¹¹ Asai ubbai pinnidoogaappe guyyiyan, GODAA Maachchaa Taabootainne qeeseti asai xeellishin pinnidosona. ¹² Muusee azazidoogaadan, Roobeela zareti, Gaada zaretinne Minaase zaretuppe baggai ola miishshaa oiqqidi, Israa7eela asaa sinttaara pinni uttidosona. ¹³ Eta qoodai oitamu sha7u gidiyaagaa. Eti GODAA sinttan, Yarkko matan de7iya dembban olau salppidosona. ¹⁴ He gallassi

GODAI Yaasa Israa7eela asaa ubbaa sinttan xoqqu xoqqu oottiis. Hegaa gishshau Muusa bonchchidoogaadan Yaasakka a de7o laitta ubban bonchchidosona.

¹⁵ GODAI Yaasa, ¹⁶ “Maachchaa Taabootaa tookkida qeeseti Yorddaanoosa SHAafaappe kiyanaadan azaza” yaagidi yootin, ¹⁷ Yaasu qeeseta, “Yorddaanoosa SHAafaappe kiyite” yaagidi azaziis. ¹⁸ Azazin GODAA Maachchaa Taabootaa tookkida qeeseti Yorddaanoosa SHAafaa giddoppe kiyidosona; kiyidi mela biittaa eti yedhdhaanne, sohuwaara Yorddaanoosa haattai ba sohuwaa simmi bayiis. Simmidi kase goggiyoogaadan gaxaa gakkanaassi kixxidi, gogettaa doommisi.

¹⁹ Asai kiro aginan he aginau tammantta gallassan Yorddaanoosa SHAafaa pinnidi, Yarkkoora arshsho baggan zawatiya Gelggalan dunkkaanidosona. ²⁰ Yaasu Yorddaanoosa SHAafaappe ehettida tammanne naa77u shuchchata Gelggalan essiis. ²¹ Essidi Israa7eela asaa hagaadan yaagiis; “Wodeppe intte zareti bantta aawata, ‘Ha shuchchati aibabee?’ yaagidi oichchiyo wode, ²² ‘Israa7eela asai Yorddaanoosa SHAafaa mela biittaa yedhdhidi pinnidoogaa hassayissiyaageeta’ yaagidi odite. ²³ Nuuni pinnana gakkanaassi, GODAI nu Xoossai Zo7o Abbaa kase nu sinttan melissidoogaadan, inttekka pinnana gakkanaassi, GODAI intte Xoossai Yorddaanoosa SHAafaa intte sinttan melissiis. ²⁴ Hegaa i oottidoogee sa7an de7iya asai ubbai GODAA wolqqai ai keena gitakko eranaassanne inttekka GODAU, intte Xoossau,

merinau yayyanaassa” yaagiis.

5

¹ Yorddaanoosa SHAafaappe arggo baggaara de7iya Amooretu kawotinne Meediteraane Abbaa lanqqiyaa lanqqiyaa oiqqidi de7iya Kanaanetu kawoti ubbai, Israa7eela asai pinnana gakkanaassi GODAI Yorddaanoosa SHAafaa haattaa melissidoogaa siyido wode, eta wozanai maashiis. Maashin eti Israa7eela asaara gaittanau xalibookkona.

Israa7eela Attumaasai Qaxxarettiis

² He wode GODAI Yaasa, “Saluwaa giyo shuchchaappe qara magilaala giigissada, Israa7eela attumaasaa beniigeetuugaadan ha77ikka qaxxara” yaagiis. ³ Yaagin Yaasu saluwaa giyo shuchchaappe qara magilaala giigissidi, Qaxxaraa Keraa giyo sohuwan Israa7eela asaa qaxxariis. ⁴ I hegaa oottido gaasoi: Gibxxeppe kiyida asan laittai olau gakkido attumaasai ubbai Gibxxeppe biiddi bazzon haiqqiis. ⁵ Gibxxeppe kiyida attumaasai ubbai qaxxarettiis; shin bazzon yuuyiyo wode yelettida attuma naati issoinne qaxxarettibeenna. ⁶ Israa7eela asai GODAASSI azazettennan ixxido gishshau, Gibxxeppe kiyiyo wode laittai olau gakkido attumaasai ubbai haiqqidi wurana gakkanaashin bazzon oitamu laittaa yuuyiis. Hegeenne, GODAI eta, “Eessainne maattai goggiyo aradda biittaa, taani kase intte maizza aawatussi immana giido he biittaa intte be7ekketa” giido qaalai polettanaassa. ⁷ Hegaa gishshau GODAI eta naata eta sohuwan denttiis; Yaasu

qaxxaridoogeetikka hegeeta. Eti qaxxarettennan de7iyoogee ogiyan biiddi eti qaxxarettibeenna gishshaassa.

⁸ Asai ubbai qaxxarettidoogaappe guyyiyan, eta mazuntai paxana gakkanaassi bantta dunkkaanidosan takkidosona. ⁹ GODAI Yaasa, “Hachchi taani Gibxxetu boriyaa inttепpe diggaas” yaagiis. Yaagin he sohuwaa suntai hachchi gakkanaassi Gelggala¹ geetettees.

¹⁰ Israa7eela asai Yarkko dembban Gelggala giyoosan dunkkaanidi, aginau tammanne oiddantta gallassi omaridaagan Paasikaa Baala bonchchiis. ¹¹ Paasikaappe guyyiyan wonttetta gallassi, biittan mokkida kattaa aifiyaappe irshshoi gelibeenna oittaanne xiixettida tiyya miis. ¹² He biittan mokkida kattaa miido wonttetta gallassi mannai bukkiyoogaa aggi bayiis. Hegaappe guyyiyan Israa7eela asai mannaa demmibeenna. He wodeppe doommidi eti Kanaanen mokkida kattaa miiddi de7idosona.

Yaasanne Bisuwaa Oiqqida Bitaniyaa

¹³ Yaasu Yarkko matan de7iyo wode, xoqqu giidi xeellidi, issi bitanee bisuwaa shoddi oiqqidi, ba sinttan eqqidaagaa be7iis. Yaasu akko shiiqidi, “Neeni nu bagga aseeyye nu morkketu bagga asee?” yaagiis.

¹⁴ Yaagin bitanee, “Taani o baggakka gidikke. SHin taani GODAA olanchchatu gadaawa gidada ha77i yaas” yaagiis.

¹ **5:9** “Gelggala” giyoogee Ibraawettawan “Diggis” woikko “Gond dorssiis” giyoogaa milatees.

Yaagin Yaasu sa7an kunddi goinnidi, “Ta godai ba ashkkaraayyo yootiyoobai aibee?” yaagiis.

¹⁵ GODAA olanchchatu gadaawai, “Neeni eqqido sohoi geeshsha gidido gishshau, ne tohuwaappe caammaa kessa” yaagiis. Yaagin Yaasu i giidoogaadan oottiis.

6

Yarkkoi Kunddiis

¹ Israa7eela asaayyo yayyido gaasuhan Yarkko katamaa dirssaa penggeti gorddettidi naagettoosona; katamaa gelanaunne katamaappe kiyanaa danddayiya ooninne baawa.

² GODAI Yaasa, “Xeella, taani Yarkko katamaa a kawuwaarakka a mino olanchchatuurakka ne kushiyen aattada immaas. ³ Neeninne ne olanchchati salppidi, usupun gallassi gakkanaassi hachchi hachchi katamaa dirssaa issitoo yuuyi aadhdhite. ⁴ Qassi laappun qeeseti dorssatu kaciyaappe kessido laappun malkkatata oiqqidi, GODAA Maachchaa Taabootaa sinttaara hemettona. Laappuntta gallassi qeeseti malkkatata punnishin, olanchchati salppidi, issippe katamaa laapputoo yuuyi aadhdhite.

⁵ Hegaappe guyyiyan malkkatata punettaa goochchidi punniyoogaa siyiyo wode, sohuwaara asai ubbai ba qaalaa xoqqu oottidi waasso. Yaatobare katamaa dirssaa gimbbee kunddana; kunddin asai ubbai sinttau lauhu giidi gelana” yaagiis.

⁶ Nawe na7ai Yaasu qeeseta xeegidi, “GODAA Maachchaa Taabootaa tookkite; intteppe laappun qeeseti laappun malkkatata oiqqidi, Maachchaa

Taabootaaappe sinttau aadhdhidi hemettona” yaagiis. ⁷ Yaagidi asaa, “Sinttau biite; katamaa yuuyi aadhdhite; olau giigidaageetikka GODAA Maachchaa Taabootaa sinttan hemettona” yaagidi azaziis.

⁸ Yaasu asaassi haassayidoogaadan, laappun qeeseti laappun malkkatata GODAA sinttan oiqqidi, punniiddi hemettidosona; qassi GODAA Maachchaa Taabootai eta kaalliis. ⁹ Olau giigidaageeti malkkatata punniya qeesetu sinttan hemettiyo wode, guyyeera naagiya olanchchati Maachchaa Taabootaa guyyeera kaallidosona. He wode ubbankka malkkatati punettoosona. ¹⁰ SHin Yaasu asaa, “Taani inttena, ‘Waassite!’ gaana gallassai gakkanaassi, ola waasuwaa waassoppite; intte qaalai siyettoppo; issi qaalakka qaattoppite. Digin he wode waassite!” yaagidi azaziis. ¹¹ Yaatidi GODAA Maachchaa Taabootai tookettidi, he katamaa issiton yuuyi aadhdhanaadan oottiis. Hegaappe guyyiyan asai ba dunkkaanidosaa simmidi, qammaa yan aqiis.

¹² Wonttetta gallassi Yaasu guuridi denddiis; qeesetikka GODAA Maachchaa Taabootaa tookkidosona. ¹³ Laappun malkkatata oiqqida laappun qeeseti sinttau aadhdhidi, malkkatata punniiddi GODAA Maachchaa Taabootaa sinttan hemettidosona. Olau giigidaageeti etappe sinttaara hemettidosona; guyyeera naagiya olanchchatikka GODAA Maachchaa Taabootaa guyyeera kaallidosona. He wode ubbankka malkkatati punettoosona. ¹⁴ Naa77antto gallassi katamaa issitoo yuuyi aadhdhidi, bantta dunkkaanidosaa simmidosona. Usuppun gallassi

gakkanaassi hegaadan hanidosona.

¹⁵ Laappuntta gallassi xalqqee dolishin denddidi, kaseegaadan katamaa laapputoo yuuyi yuuyi aadhdhidosona. Katamaa eti laapputoo yuuyi yuuyi aadhdhidoi he gallassa xalaalaana. ¹⁶ Laappuntta yuushshan, qeeseti malkkatata punniyo wode, Yaasu asaa, “GODAI katamaa intteyyo aattidi immido gishshau, waasssite! ¹⁷ Katamainne katamaa giddon de7iyaabai ubbai GODAAYYO baqa gididi, xayanau bessees. Nuuni biittaa xomoosanau kiittido asata qosada ashshido gishshau, shaaramuxiyaa Ra7aabanne i son iira issippe de7iya asaa xalaalai attana. ¹⁸ SHin intte baqa gididabaappe aibanne ekkennaadan intte huuphiyau naagettite. Baqa gididabaappe intte ekkikko, Israa7eelati dunkkaanido sohuwaa bayiya soho oottana; yaatidi he sohuwaayyo metuwaa ehaana. ¹⁹ Birainne worqqai ubbai, qassi nahaasiyaappenner birataappe oosettida miishshati ubbai GODAAYYO geeyidabaa gidona. Eti GODAA buquraa minjjiyo sohuwan de7ona” yaagiis.

²⁰ Hegaa gishshau malkkatati punettin asai waassiis. Malkkatatu punettan asai ba qaalaaxoqqu oottidi waassiis; waassin sohuwaara kata-maa dirssaa gibbee kunddi bayiis! Hegaappe guyyyiyan asai ubbai sinttau lahu gi gelinnee katamaa oiqqi bayiis. ²¹ Oiqqidi kataman shemp-poora paxa de7idabaa ubbaa, maccaa attumaa, naatuwaa cimaa, miizzaa, dorssaanne hariyaa ubbaa qara bisuwan wurssi woriis.

²² Yaasu biittaa xomoosanau kiitettida naa^{77u} asata, “SHaaramuxee Ra7aabi soo biite; biidi kase intte iyyo caaqqidoogaadan, onne i so asaa ubbaa gaxi kessite” yaagiis. ²³ Yaagin biittaa xomoosida wodallati biidi, Ra7aabo, i aawaa, i aayyiyo, i ishanttanne i dabbota ubbaa gaxi kessidosona. Kessidi Israa7eela asai dunkkaanido sohuwaappe gaxaara wottidosona. ²⁴ Hegaappe guyyyian katamaanne a giddon de7iyaabaa ubbaa taman xuuggidosona; shin biraanne worqqaq qassi nahaasiyaappenne birataappe oosettida miishshata GODAA buquraa minjjiyo sohuwan wottidosona. ²⁵ SHin Yaasu shaaramuxiyo Ra7aabo i aawaa so asaaranne iira de7iya dabbottu ubbaara haiquwaappe ashshiis. Aissi giikko, Yaasu Yarkko katamaa xomoosanau kiittido asata a kase qosada ashshaasu. I zareti hachchi gakkanaassi Israa7eela biittan de7oosona.

²⁶ He wode Yaasu,
“Denddidi ha Yarkko katamaa
zaaretti keexxiya urai GODAA sinttan
qanggettidaagaa gido.

Biron baasuwaa baasiyo wode,
a baira na7ai haiqqa.

Penggiyaa aattiyo wode,
a wurssetta kaalo na7ai haiqqa”
yaagidi qanggiis.

²⁷ GODAI Yaasuura gidiis; Yaasu woreenne biitta ubbaa gakkiis.

7

Akkaana Nagaraa

¹ Israa7eela asai GODAAYYO ammanettennan ixxidi, hirima gi wottidobaappe ekkiis. Hega

ekkidaagee Akkaana; Akkaani Karmma na7aa; Karmmi Zimira na7aa; Zimiri Yihudaa zare gidiya Zaraaha na7aa. Yaatin, GODAA hanqqoi Israa7eela asaa bolli eexxi kiyiis.

² Yaasu Yarkkon de7iiddi Beeteele katamaappe arshsho baggaara Beeti-Aweena giyoosaa matan de7iya Aaya giyo katamaa asa kiittiis. Kiittiiddi, "Biite; biidi he biittaa xomoosite" yaagiis. Yaagin asati biidi, Aaya katamaa xomoosidosona.

³ Xomoosida asati Yaasukko simmidi yiidi, "Ubba asai Aaya katamaa olanau baanau koshshenna; naa7u woikko heezzu sha7u asaa yedda. Yan amarida asai de7iyo gishshau, asai ubbai daafuroppo" yaagidosona. ⁴ Yaatin, heezzu sha7u gidiya asati olettanau Aaya katamaa biidosona. SHin eti Aaya katamaa asaa sinttaappe baqatidosona. ⁵ Aaya katamaa dirssaa penggiyaappe doommidi, shuchchaa qoo7iyoosaa gakkanaassi Israa7eela asaa yedettidosona; yedettiiddi keraa dugettan hasttamanne usuppun gidiya asaa woridosona. Hegan asaa wozanai maashidi, haatta kiyiis.

⁶ Hegaappe guyyian Yaasu azzanidi, ba maayuwaa pooshshiis; pooshshidi GODAA Taabootaa sinttan omarssi gakkanaashin gufanniis. Israa7eela cimatikka aagaadan hanidosona; bantta huuphiyankka baanaa qolidosona. ⁷ Yaatin, Yaasu hagaadan yaagiis; "Hai poora! Ubbaa Haariya GODAU, nuna Amoore asaassi aatta immada wurssissanaashin aibissi Yorddaanoosa SHAafaa pinttada ehaadii? Nuuni Yorddaanoosa SHAafaappe hefintta baggan attorkkoniishsha! ⁸ Abeet Godau,

Israa7eela asai xoonettidi, ba morkketu sinttaappe baqatidoogaa, taani woigoo?
⁹ Kanaanetinne ha biittan de7iya asai ubbai ha yohuwaa siyidi, nuna dooddana; dooddidi nuna biittaappe xaissana. Yaatin, ne gita sunttaayyo neeni oottiyoobai aibee?” yaagiis.

¹⁰ Yaagin GODAI Yaasa, “Dendda eqqa! Hagaadan aissi gufannadii? ¹¹ Israa7eela asai nagaraa oottiis; taani etaara maacettido ta maachchaa kantidosona. Eti hirima geetettida miishshatuppe ekkidosona; wuuqqidosona; worddotidosona. Qassi he miishshaa eti bantta miishshaara gatti wottidosona. ¹² Hegaa gishshau, Israa7eelati bantta morkketu sinttan eqqanau danddayokkona. Eti xayanau bessiyo gishshau, bantta morkketu sinttappe baqatidosona. Hirima geetettida miishshaa intte giddon de7iyaagaa intte xaissana xayikko, hagaappe sinttau taani inttenaara gidikke.

¹³ “Dendda; denddada asaa geeshsha. Etayyo hagaadan yaagada oda; ‘Wonttossi intte huuphiyau geeyite. GODAI Israa7eela Xoossai inttena hagaadan yaagees; “Israa7eelatoo, hirima geetettida miishshai intte giddon de7ees. Intte he miishshaa intte giddoppe diggana gakkanaashin, intte morkketu sinttan eqqanau danddayekketa” yaagees. ¹⁴ Wontto maallado, intte zariyan zariyan shiiqite; shiiqin GODAI, “Hagaa” giyo zaree, ba yaran yaran shiiqana; qassi GODAI, “Hagaa” giyo yarai ba so asan asan shiiqana; qassi GODAI, “Hagaa” giyo so asai issi issi asi kayan kayan shiiqana. ¹⁵ Hegaappe guyyiyan hirima geetettidabaara oiqettida asi, babaa

ubbaara taman xuugettana. Aissi giikko, GODAA maachchaa i kanttid, Israa7eela asaa giddon kaushhabaa oottiis' yaagiis.

¹⁶ Yaasu wonttetta gallassi guuran denddidi, Israa7eela asaa a zariyan zariyan shiishshiis; shiishshin Yihudaa zaree ehettiis. ¹⁷ Yihudaa zaree shiiqin, Zaraaha yarai ehettiis; Zaraaha yarai shiiqin, Zimira so asai ehettiis. ¹⁸ Zimira so asai shiiqin, wurssettan Zimira na7aa na7ai, Karmma na7ai Akkaani ehettiis. ¹⁹ Yaatin, Yaasu Akkaana, "Ta na7au, GODAA Israa7eela Xoossaa bonchcha; a galata. Ane neeni oottidobaa taassi qosennan oda" yaagiis.

²⁰ Yaagin Akkaani Yaasa, "Ee tuma! Taani GODAA Israa7eela Xoossaa naaqqaas. Taani ootidoogee hagaa: ²¹ nuuni omooddido miishshaa giddon taani issi lo77iya Baabiloone biittaa kaabbaa, naa77u xeetu xaqara biraanne bagga kilo gidiya worqqaa be7aas; be7ada ekkanaau amottido gishshau ekkaas. Yaatada ta dunkkaaniyaa giddon biitta garssan qottaas; biraikka ubbaappe garssaara de7ees" yaagiis.

²² Yaagin Yaasu asaa kiittin, eti dunkkaaniyaa woxxidi geliyo wode, dunkkaane giddon miishshaa qotti wottidoogaa demmidosona; biraikka miishshatuppe garssaara de7ees. ²³ Kiittetti biida asati miishshaa dunkkaane giddoppe ekkidi, Yaasukkonne Israa7eela assaa ubbaakko ehiidosona; ehiidi GODAA sinttan wottidosona.

²⁴ Hegaappe guyyiyan Yaasunne Israa7eela asai ubbai Akkaana biraa, kaabbaa, worqqaa, a attuma naatanne macca naata, a miizzaa,

haretanne dorssata, a dunkkaaniyaanne ayyo de7iyaabaa ubbaa ekkidi, Metuwaa Wombbaa giyoosaa ehiidosona. ²⁵ Ehin Yaasu Akkaana, “Ha metuwaa nu bolli aissi ehaadii? GODAI hachchi ne bollikka metuwaa ehaana” yaagiis.

Yaagin Israa7eela asai ubbai Akkaananne a so asaa shuchchan caddi woridi, ayyo de7iyaabaa ubbaarakka taman xuuggiis. ²⁶ Eti Akkaana bol-lan hachchi gakkanaassi de7iya daro shuchchaa keelidosona. Yaatin, GODAI ba eexxiya han-qquwaa wodhdhiis. Hachchi gakkanaashin he sohoi Metuwaa Wombbaa geetettidoi hegaassa.

8

Aaya Katamai Xoonettiis

¹ GODAI Yaasa, “Yayyoppa; hirggoppa! Olanchchata ubbaa nenaara ekkada, Aaya katamaa olanau kiya. Aaya katamaa kawuwaa, a asaa, a katamaanne a biittaa taani ne kushiyaa aattada immaas. ² Neeni Yarkko katamaanne a kawuwaa xaissidoogaadan, hegaadankka Aaya katamaanne a kawuwaa xaissa. Gidikkonne, bonqqido omooduwaanne di7ido mehiyaa intteeyyo ekkite. Katamaappe guyye baggaara zuggidi naagiya olanchchata wotta” yaagiis.

³ Yaagin Yaasunne olanchchati ubbai Aaya katamaa olanau denddidosona. Yaasu ba olanchchatu giddoppe hasttamu sha7u gidiya mino olanchchata dooridi, qamman yeddiis. ⁴ Yeddiiddi eta hayaadan yaagidi azaziis; “Siyite, katamaappe guyye baggaara zuggidi naagite. Katamaappe haakkidi booppite; ubbaikka giigidi naagite. ⁵ Taaninne tanaara de7iya asai ubbai

katamaakko shiiqana. He wode Aaya katamaa asai kaseegaadankka nuna olana giidi kiyana; kiyin nuuni etappe baqatana. ⁶ Katamaappe eti wuri kiyana gakkanaashin, nuuni eta woxxana; yaatobare eti, 'Kaseegaadankka Israa7eelati nu sinttappe baqatoosona' yaagana. ⁷ He wode intte zuggidosaaappe kiyinne, katamaa oiqli aggana; GODAI intte Xoossai katamaa intte kushiyani aatti immana. ⁸ Katamaa oiqqidoogaappe guyyiyan, GODAI azazidoogaadan taman xuuggite. Simmi taani intteyyo odaas" yaagiis.

⁹ Yaagidi Yaasu olanchchata yeddiis; yeddin eti zuggiyoosaa biidosona; biidi Aaya katamaappe arggo baggaara de7iya Beeteeleppenne Aayapenne gidduwan zuggidi naagidosona. SHin Yaasu he galla qammi asaara issippe aqiis.

¹⁰ Wontetta gallassi guuran Yaasu denddidi, olanchchata salppissiis; yaatidi inne Israa7eela cimatinne olanchchata kaalettiiddi Aaya katamaa biidosona. ¹¹ Aara de7iya olanchchati ubbai biidi, Aaya katamaa matidosona; matidi katamaappe huuphessa baggaara dunkkaanidosona; etappenne Aaya katamaappenne gidduwan wombhai de7ees. ¹² Yaasu ichhashu sha7u olanchchata efiidi, katamaappe arggo baggaara, Beeteeleppenne Aayappe gidduwan zugissi wottiis. ¹³ Katamaappe huuphessa baggaara de7iya olanchchatanne katamaappe arggo baggaara zuggi uttida olanchchata ubbaa sohuwaa sohuwaa oittiis. He gallassi qammi Yaasu he wombhan aqiis.

¹⁴ Aaya katamaa kawoi hegaa be7ido wode, inne a olanchchatinne ubbai guuran ellelli

denddidi, Yorddaanoosa SHAafaa duge efiya ogiyaa oiqqidi, Israa7eela asaara olaa gaittanau yiidosona; shin kawoi katamaappe guyye baggaara zuggi uttida olanchchati de7iyoogaa eribeenna. ¹⁵ Yaasunne Israa7eela ubbainne xoonettidabaa milatidi, eta sinttappe bazzo simmidi baqatidosona. ¹⁶ Aaya kataman de7iya asai ubbai eta yedettanau xeegettidosona. Xeegettidi Yaasa yedettidosona; yedettiiddi katamaappe haakkidi biidosona. ¹⁷ Aayaaninne Beeteelen de7iya asai ubbai Israa7eela asaa yedettanau wuri kiyiichchin, katamai naagiyaabi bainnan coo dooya attiis.

¹⁸ Hegaappe guyyiyan GODAI Yaasa, “Ne kushiyian de7iya tooraa Aaya katamaakko zaarada mala. Aissi giikko, taani Aaya katamaa ne kushiyian aattada immana” yaagiis. Yaagin Yaasu ba tooraa katamaakko zaaridi malii. ¹⁹ Yaasu tooraa yaa zaaridi malaanne, zugan de7iya olanchchati bantta zuggidosapte eesoti denddidi, katamaa geli bayidosona. Gelidi oiqqidosona; sohuwaarakka katamaa taman oitti bayidosona.

²⁰ Aaya katamaa asai guyye simmidi xeelliyo wode, katamaa cuwai saluwaa kiyidoogaa be7idosona; shin yaanne haanne baqatanau danddayibookkona. Aissi giikko, bazzo baqatida Israa7eela asai bantana yedettida eta bolli guyye simmiis. ²¹ Yaasunne Israa7eela asai ubbai zuggi uttida olanchchati katamaa oiqqidoogaanne cuwai saluwaa kiyidoogaa be7ido wode guyye simmidi, Aaya katamaa asaa woridosona. ²² Zuggi uttida olanchchatikka katamaappe eta bolli

kiyidosona. Yaatin, Aaya olanchhati Israa7eela olanchchatun naa77u baggaara direttidosona. Issi asinne paxa attennan woikko kessi ekkennan ubbaa wori wurssidosona. ²³ SHin Aaya katamaa kawuwaa paxa oiqqidi, Yaasukko ehiidosona.

²⁴ Israa7eela asai Aaya katamaa asaa banttana yedettido dembban qara bisuwan butti wurssi-doogaappe guyyiyan, ubbaikka guyye Aaya kata-maa simmidi, kataman attida asaa ubbaa qara bisuwan woridosona. ²⁵ He gallassi Aaya kata-maa asai attumainne maccai ubbai wuri haiqqiis; haiqqida asai muleera tammanne naa77u sha7a. ²⁶ Yaasu Aaya kataman de7iyaabaa ubbaa mule wurssana gakkanaashin, katamaakko mali wot-tido tooraa duge wottibeenna. ²⁷ SHin GODAI Yaasa azazidoogaadan, Israa7eela asai he katamaa mehiyaanne omooduwaa banttau ekki-dosona. ²⁸ Yaasu Aaya katamaa xuuggiis; xuug-gin hachchi gakkanaassi shuchcha keelanne baisa soho gididi atti aggiis. ²⁹ Aaya katamaa kawuwaa omarssa gakkanaassi mittaa bollan kaqqiis. Awai wulliyo wode, Yaasu azazin, a ahaa kaqqido mit-taappe wottidosona; wottidi katamaa geliyo peng-giyan olidosona; a bollan daro shuchchaa keeli-dosona. Keelido shuchchai hachchi gakkanaassi he sohuwan de7ees.

Eebaala Deriyan Higgee Nabbabettiis

³⁰ Hegaappe guyyiyan Yaasu Eebaala giyo deriyaa bollan GODAASSI Israa7eela Xoossaassi yarshshuwaa yarshshiyo sohuwaa gimbbiis. ³¹ GODAA ashkkarai Muusee Israa7eela asaa azazidoogaadaaninne Muuse Higgiya

Maxaafan xaafetidoogaadan, yarshshiyo sohoi masettibeennanne birati bochchibeenna shuchchaappe gimbettiis. Gimbettin an GODAAYYO xuuggiyo yarshshuwaanne issippetettaa yarshshuwaa yarshshidosona. ³² He sohuwan Israa7eela asai xeellishin, Yaasu Muuse higgiyaa koppiyaa shuchchaa bollan xaafis. ³³ Xaafiyo wode, Israa7eela asai ubbai, Israa7eela zareti, allagati, cimati, gadaawatinne daannati ubbai GODAA Maachchaa Taabootaa tookkida Leewa zare gidiya qeesetu sinttan Maachchaa Taabootaappe ushachcha baggaaranne haddirssa baggaara eqqidosona. Etappe bagga asai bantta zokkuwaa Gariizaana giyo deriyaakko zaarin, bagga asai Eebaala giyo deriyaakko zaaridi eqqidosona. Eti GODAA ashkkarai Muusee kase azazidoogaadan, Israa7eela assaa anjanau hegaadan hanidosona. ³⁴ Hegaappe guyyyian Higgiyaa Maxaafan xaafidoogaadan, Yaasu higgiyaa qaalaa ubbaa, anjuwaakka qanggettaakka nabbabiis. ³⁵ Muusee azazidobaa ubbaappe Yaasu nabbabennan aggido issi qaalikka baawa. Kumetta Israa7eela yaa7aassi, maccaasaassi, naatussi, eta giddon de7iya allagatussaarakka ubbaassi nabbabiis.

9

Gabaa7oona Asati Yaasa Cimmidosona

¹ Yorddaanoosa SHAafaappe arggo baggaara de7iya kawoti ubbai, gezziyan de7iyaageeti, bargguwan de7iyaageeti, Meediteraane Abbaa xanxxaa oiqqidi biidi Liibaanoosa gakkanaashin de7iyaageeti, Hiitetu, Amooretu, Kanaanetu,

Parzzetu, Hiiwetunne Yaabuuusatu kawoti ubbai Israa7eela asai xoonidoogaa siyidosona. ² Siyidi Yaasanne Israa7eela asaa olanau baanau issippe shiiqidosona.

³ Gabaa7oona kataman de7iya Hiiweti Yaasu Yarkko katamaaninne Aaya kataman oottidobaa siyido wode, ⁴ cimmanau koyidosona. Eti shinqqiyaa qachchidi curqqa joinetanne daassaa wotti sikkido eessa ogorota hariyan caanidi, Yaasukko asa kiittidosona. ⁵ Kiitettida asati wurida ceega maayuwaa maayidi, wotti sikkido caammaa bantta tohuwan wottidosona; eti shinqqiyaassi giidi oiqqido qumai ubbai melidaagaanne puulummidaagaa. ⁶ Hegaappe guyyyian eti Yaasu dunkkaanidosaa Gelggala biidi, assinne Israa7eela asaassi, “Nuuni haaho biittaappe yiida. Hai nunaara saro de7ana mala maachchaa maacetterkketii” yaagidosona.

⁷ Yaagin Israa7eela asai Hiiweta, “Intte nu biittan de7iya asakkonne shin, aibin eridi inttenaara maacettanee?” yaagiis.

⁸ Yaagin eti Yaasa, “Nuuni ne ashkkarata” yaagidosona.

Yaasu, “Intte oonee? Auppe yiidetii?” yaagidi oichchiis.

⁹ Oichchin eti, “Nuuni ne ashkkarati GODAA ne Xoossa woriyaa siyidi, daro haaho biittaappe yiida. I Gibxxe biittan oottidobaa ubbaa nuuni siyida. ¹⁰ Qassi Yorddaanoosa SHaafaappe hefintta arshsho baggaara de7iya Amooretu kawota naa77aa, Haseboona Kawuwaa Sihoonanne Asttaaroota kataman de7iya Baasaane Kawuwaa Ooga i oottidobaakka siyida.

11 Nu dere cimatinne nu biittan de7iya asai ubbai nuna, ‘Intte baana ogiyau shinqqiyaa oiqqidi, biidi etaara gaittite; gaittidi eta, “Nuuni intte ashkkarata; intte nunaara saro de7ana mala maachchaa maacetterkketii” yaagite’ yaagidosona.

12 “Nuuni inttekko yaanau nu sooppe shinqqiyaa ekkiyo gallassi, ha oittai ho77ees; shin ha77i melidoogaanne puulummidoogaa be7ite! **13** Hageeti eessa ogoroti nuuni kunttiyo wode ooratta; shin ha77i daakettidoogaa be7ite! Ogee haaho gididoogaa gaasuwani, nu maayoinne nu caammai wuriis” yaagidosona. **14** Yaagin GODAA oichchennan, Israa7eela asai eta shinqqiyaappe amaridaagaa ekkiis. **15** Yaatin, Yaasu eti paxa attidi bantanaara saro de7ana mala maachchaa etaara maacettiis; maacettin maabaraa kaalettiyaageetikka he maachchaa qaalaa kanttennaadan caaqqidosona.

16 Etaara maachchaa maacettido heezzantto gallassaappe guyyiyan, ha asati eta biittan de7iya shooro gidiyoogaa Israa7eela asai siyiis. **17** Siyidi Israa7eela asai heezzu gallassaa hemettidi, asati de7iyo katamata gakkiis. Eta katamati Gabaa7oona, Kafiira, Ba7erootanne Qiriyaati-Yi7aariima geetettoosona. **18** SHin maabaraa sunttati etau GODAA Israa7eela Xoossaa sunttan caaqrido gishshau, eta woribookkona. Yaatin, kumetta maabarai sunttatu bollan zuuzummiis. **19** SHin halaqati ubbai hagaadan yaagidosona; “Nuuni etayyo GODAA Israa7eela Xoossaa sunttan caaqrido gishshau, ha77i simmi eta bochchanau danddayokko. **20** SHin nuuni eta

hagaadan oottana; nuuni etayyo caaqqido caaquwaa kaddin GODAA hanqdoi nu bollan wodhdhennaadan, eti paxa de7ona. ²¹ Eti de7ona; shin de7iiddi maabarau ubbau mittaa qanxxiyaageetanne haattaa tikkiyaageeta gidona” yaagidosona. Hegaa gishshau Gabaa7oonati sunttati giidoogaadan hanidosona.

²² Yaasu Gabaa7oona asata xeegidi, “Nu biittan de7iiddi, ‘Nuuni daro haaho biittaappe yiida’ giidi, aibissi nuna cimmidetii? ²³ Intte hegaa hanido gishshau qanggettideta; intte merinau ta Xoossa keettan mittaa qanxxiyaanne haattaa tikkiya aille gidana” yaagiis.

²⁴ Eti Yaasuyyo zaaridi hagaadan yaagidosona; “Nuuni ne ashkkarati GODAI ha biittaa ubbaa intteyyo immanaadaaninne an de7iya assaa ubbaa intte sinttappe xaissanaadan ba ashkkaraa Muusa azazidoogaa geeshshidi siyida. Hegaa gishshau intteppe nu shemppuwau daro yayyidi hagaa oottida. ²⁵ Ha77i simmi nuuni ne kushiyan de7oos. Nuna neeyyo lo77onne suure milati beettaadan ootta” yaagidi zaaridosona. ²⁶ Yaatin, Yaasu eta Israa7eela asai woreennaadan ashshiis. ²⁷ He gallassi Yaasu Gabaa7oona asata Israa7eela maabaraassinne GODAAYYO yarshshiyosaassi mittaa qanxxanaadaaninne haattaa tikkanaadan oottiis; oottin eti hachchi gakkanaassi GODAI asai baayyo goinnanaadan doorido sohuwan awaaninne hegaadan oottiiddi de7oosona.

10

Amooretu Kawoti Xoonettidosona

¹ Yaasu kase Yarkko katamaa olidi bashshidoogaadaaninne eta kawuwaa woridoogaadan, Aaya katamaa olidi muleera bashshidoogaanne eta kawuwaakka woridoogaa Yerusalaame Kawoi Adoonixedeqi siyiis. Qassi Gabaa7oona asai Israa7eela asaara saro de7anau maacettidoogaanne ha77i etaara issippe de7iyoogaa siyiis. ² Siyidikka a asaikka keehi yayyiis. Aissi giikko, Gabaa7oona katamai kawotu katamatuppe issuwaa mala gita katama; qassi he katamai Aaya katamaappe darees; an de7iya attumaasaikka mino.

³ Yaatin, Yerusalaame Kawoi Adoonixedeqi, Kebroona Kawuwaa Hohaamassi, Yarrrmuuta Kawuwaa Piiraamassi, Laakisha Kawuwaa Yaafi7assinne, Egiloona kawuwaa Dabiirassi hagaadan yaagidi kiittiis; ⁴ “Gabaa7oona katamaa asai Yaasuuranne Israa7eela asaara saro de7anau maacettido gishshau, etaara olettanau yiidi tana maadderkhetii” yaagiis.

⁵ Hegaappe guyyiyani Amooretu kawoti ichchashati Yerusalaame kawoi, Kebroona kawoi, Yarrrmuuta kawoi, Laakisha kawoinne Egiloona kawoi bantta olanchchata issippe gattidosona. Bantta olanchchata ubbaa ekkidi pude biidi, Gabaa7oona katamaa dooddidi olidosona.

⁶ Gabaa7oona asai Gelggalan dunkkaanida Yaasukko kiittidi, “Nuna ne ashkarata aggoppa; eeswan nuukko yaada nuna ashsha. Gezziyan de7iya Amooretu kawoti ubbai nuna olanau bantta olanchchata issuwaa oottido gishshau, neeni nuna maadda” yaagidosona.

⁷ Yaagin Yaasu, aara de7iya olanchhati

ubbainne mino asati ubbai Gelggalappe denddidi biidosona. ⁸ Biishin GODAI Yaasa, “Etau yayyoppa! Taani eta ne kushiyen aattada immaas. Etappe issoinne nenaara eqettanau danddayenna” yaagiis. ⁹ Hegaappe guyyyian Yaasu Gelggalappe qamma ubban hemettiiddi aqidi, eti akeekennan de7ishin eta bolli woraajjiis. ¹⁰ GODAI Israa7eela asaa sinttan etau wozanaa kahaa bashshiis; yaatin, Israa7eela asai etappe daro asaa Gabaa7oonan woriis. Israa7eelati eta Beeti-Horoona efiya ogiyaa oittidi gooddiiddi, Azeeqanne Maqqeeda gakkanaashin buttidosona. ¹¹ Beeti-Horoonappe duge Azeeqa efiya ogiyaa oiqqidi eti Israa7eela asaa sinttappe baqatishin, GODAI wolqqaama shachchaa saluwaappe eta bollan bukissiis. Bukissin Israa7eela asai bisuwan worido asaappe, shachchai worido asai qoodan dariis.

¹² GODAI Amooreta, Israa7eela asaayyo aattidi immido gallassi, Israa7eela asaa sinttan Yaasu Godaa,

“Awa aifee Gabaa7oona bollan
wullennan takko.

Aginaikka Ayyaloona Zanggaaraa bollan
eqqi bayo”

yaagiis. ¹³ Yaagin Israa7eela asai bantta morkketa xoonana gakkanaashin, awai wullennan takkiis. Aginaikka ba de7yoosaappe qaaxxibeenna.

Hegee Yaashaara Maxaafan xaafetti uttiis. Awai saluwaassi giddo ginan qaaxxennan eqqiis; issi gallassa ubbaa awai wullennan takkiis. ¹⁴ GODAI asi yootidobaa siyido he gallassaa mala gallassi hegaappe kase gidinkka, hegaappe haa sim-

minkka mulekka de7ibeenna. Tumukka GODAI Israa7eela asaassi olettiis.

¹⁵ Hegaappe guyyiyan Yaasunne Israa7eela olanchchati ubbai bantta dunkkaanidosaa Gelggala simmidosona.

¹⁶ He Amooretu kawoti ichhashati baqatidi, Maqqeeda katamaa matan de7iya gonggoluwaa giddon qosettidosona. ¹⁷ Qosettin Yaasussi, “Ichhashu kawoti, Maqqeeda katamaa matan de7iya gonggoluwaa giddon qosettidaageeta demmida” yaagidi odidosona.

¹⁸ Odin Yaasu, “Gita shuchchata gond dorssidi, gonggoluwaa penggiyaa gorddite; gorddidi eta naagana mala, asa yan wottite. ¹⁹ SHin intte yan gam77oppite; intte morkketa gooddiiddi, guyyeera eta olite, eta eta katamaa gelissoppite. GODAI intte Xoossai eta intte kushiyen aattidi immiis” yaagiis. ²⁰ Bantta gimbettida katamata baqatidi gelida amara asati attin, hinkko asaa ubbaa Yaasunne Israa7eela asai wurssi woridosona. ²¹ Hegaappe guyyiyan, asai ubbai saruwan simmidi, Yaasu dunkkaanidi de7iyo Maqqeeda giyooosaa yiis. Heedeppe doommin Israa7eela asaa bollan issi qaalaanne qaattida asi baawa.

²² Hegaappe guyyiyan Yaasu, “Gonggoluwaa penggiyaa dooyidi, he ichhashu kawota kessidi, tau haa ekki yiite” yaagiis. ²³ Yaagin gonggoluwaa giddoppe Yerusalaame kawuwa, Kebroona kawuwa, Yarmmuuta kawuwa, Laakisha kawuwaanne Egiloona kawuwa kessidi akko ehiidosona. ²⁴ Eti he kawota Yaasukko ehiido wode, Yaasu Israa7eela asaa ubbaa baakkoxeesidi banaara biida ola gadaawata,

“Haa yiite; yiidi intte tohuwan ha kawotu qooriyaa yedhdhite” yaagiis. Yaagin yiidi bantta tohuwan eta qooriyaa yedhdhidosona. ²⁵ Yaatin, Yaasu eta, “Yayyoppite; hirggoppite; minnitenne xalite. Intte olettiyo intte morkketa ubbaa GODAI hagaadan oottana” yaagiis. ²⁶ Hegaappe guyyiyan Yaasu ichchashu kawota woriis; woridi ichchashu mittaa bollan kaqqiis; kaqqin eti omarssi gakkanaassi kaquwan pe7idosona. ²⁷ Awai wulliyo wode, Yaasu azazin eta mittaappe wottidosona; wottidi eti kase qosettidi de7ido gonggoluwaan giddo olidosona. Yaatidi gonggoluwaan penggyaa gita gita shuchchata gonddorssidi gorddidosona. He shuchchati hachchi gakkanaassikka yan de7oosona.

Yaasu Amooretu Katamata Haraatakka Xooniis

²⁸ He gallassi Yaasu Maqqeeda katamaa oiqqiis; oiqqidi katamaa muleera xaissiis; kataman de7iya asaa ubbaa issuwaanne ashshennan wurssi woriis. Yarkko katamaa kawuwaa kase woridoogaadan, Maqqeeda katamaa kawuwaakka woriis.

²⁹ Hegaappe guyyiyan Yaasunne aara de7iya asai Israa7eela asai ubbai Maqqeeda katamaappe Liibina giyo katamaa biidi olidosona; ³⁰ GODAI he katamaakka katamaa kawuwaakka Israa7eela asaa kushiyaa aattidi immiis. Yaasu issuwaanne ashshennan, kataman de7iya asaa ubbaa qara bisuwan busakkis. Yarkko katamaa kawuwaa kase woridoogaadan, Liibina katamaa kawuwaakka woriis.

³¹ Hegaappe guyyiyan Yaasunne aara de7iya Israa7eela asai ubbai Liibina katamaappe Laakisha katamaa biidosona; biidi he katamaa dooddidi olidosona. ³² GODAI Laakisha katamaa Israa7eela asaa kushiyen aattidi immiis; immin Yaasu he katamaa naa77antto gallassaara oiqqisi; oiqqidi Liibina katamaa oottidoogaadan Laakisha katamaakkka oottiis; he kataman de7iya asaa ubbaa qara bisuwan busakkiis. ³³ He wode, Gezeera katamaa Kawoi Horaami, Laakisha katamaa kawuwaa maaddanau yiis; shin Yaasu akka a asaakkka xooniis; etappe issi asinne paxa atibeenna.

³⁴ Hegaappe simmidi, Yaasunne aara de7iya Israa7eela asai ubbai Laakisha katamaappe Egiloona katamaa biidosona; biidi he katamaa dooddidi olidosona. ³⁵ He gallassi Egiloona katamaa oiqqidosona; oiqqidi qara bisuwan busakkidosona. Laakisha katamaa oottidoogaadan, Egiloona kataman de7iya asa ubbaa wurssi woridosona.

³⁶ Hegaappe guyyiyan Yaasunne aara de7iya Israa7eela asai ubbai Egiloonaappe Kebroona biidosona; biidi Kebroona olidosona. ³⁷ Olidi he katamaa, eta kawuwaanne he katamaa yuushuwan de7iya qeeri katamata oiqqidosona. Etan de7iya asaa ubbaakkka qara bisuwan busakkidosona. Issi asakka ashshibookkona. Yaasu Egiloona oottidoogaadan he katamaakkka oottiis; etan de7iya asaakkka wurssi woriis.

³⁸ Hegaappe guyyiyan Yaasunne aara de7iya Israa7eela asai ubbai Dabiira katamaa simmidi olidosona. ³⁹ Eti he katamaakkka, kawuwaakkka, katamaa yuushuwan de7iya qeeri katamatatakka

ubbaa oiqqidosona; oiqqidi etan de7iya asaa ubbaa issuwaanne ashshennan wurssi woridosona. Yaasu Kebroona katamaanne Liibina katamaanne a kawuwaa oottidoogaadan, Dabiira katamaanne a kawuwaa oottiis.

⁴⁰ Yaasu biitta ubbaa, gezziyaa Neegeeба Bazzuwaа, garaanne bargguwaа, eta kawotuurakka oiqqiis. Oiqqidi GODAI Israa7eela Xoossai azazidoogaadan, biittaa bollan paxa shemppoora de7iya asa ubbaa issuwaanne ashshennan wurssi woriis. ⁴¹ Yaasu eta Qaadeesa-Barnneppe doommidi biidi Gaaza gakkanaassi, qassi Goshena biitta ubbaappe doommidi biidi Gabaa7oona gakkanaassi muliyaa xooniis. ⁴² GODAI, Israa7eela Xoossai Israa7eela asaassi olettido gaasawan, Yaasu he kawota ubbaa eta biittaarakka issi dentta olan xooniis. ⁴³ Hegaappe guyyiyan Yaasunne Israa7eela asai ubbai bantta dunkkaanidosaa Gelggala simmidosona.

11

Yaasu Huuphessa Bagga Biittaa Kawota Xooniis

¹ Haxoora katamaa Kawoi Yaabini Israa7eela asai xoonidoogaa siyido wode, Madoona katamaa Kawuwaa Yobaabassi, SHimiroona katamaa kawuwaassi, Akishaafa katamaa kawuwaassi, ² huuphessa baggaara gezziyan de7iya kawotussi, Galila Abbaappe tohossa Yorddaanoosa Wombban de7iya kawotussi, arggo baggaara bargguwan de7iya kawotussinne arggo baggaara de7iya Doora kawuwaassi asaa kiittiis.

³ Qassi arshsho baggaaranne arggo baggaara

de7iya Kanaanetussi, Amooretussi, Hiitetussi, Parzzetussi, gezziyan de7iya Yaabuuusatussinne Mixiphpha biittan Hermmoone Deriyaappe garssaara de7iya Hiiwetussi kiittiis. ⁴ Kiittin eti ubbai bantta olanchchata denttidi, Israa7eela olanau issippe gaittidosona. He olanchchati paratuuranne paraa gaaretuura gaittidi, qoodin wurennna abbaa doona shafiyaa dan corattidosona. ⁵ He kawoti ubbai bantta wolqqa issippe gattidi, Israa7eela asaa olanau Merooma giyo haattaa matan dunkkaanidosona.

⁶ GODAI Yaasa, “Neeni etayyo yayyoppa! Taani wontto hannoode eta ubbaakka worada, Israa7eela asaassi aattada immana. Neeni eta parata ubbaa gilddayana; eta paratu gaaretakka taman xuuggana” yaagiis. ⁷ Yaagin Yaasunne a olanchhati ubbai eti akeekennan de7ishin Merooma Haattaa matan eta bolli puttu giidi, eta olidosona. ⁸ Godai eta Israa7eelatu kushiyen aattidi immiis. Immin eta xoonidi, Gita Sidoona giyo biitti, Misirafoota-Maimanne arshsho baggaara de7iya Mixiphpha Wombbaa gakkanaashin yedettidosona. Etappe issi asanne ashshennan woridosona. ⁹ Yaasu GODAI a azazidobaa ubbaa eta bollan poliis; eta paratakka gilddayiis; eta paraa gaaretakka taman xuuggiis.

¹⁰ Hegaappe guyyiyan Yaasu guyye simmidi, Haxoora giyo katamaa xoonidi oiqqiis; oiqqidi he katamaa kawuwaa bisuwan woriis. He wode Haxoora katamai he kawotetta ubbau huuphe katama. ¹¹ Israa7eela asai he kataman de7iya asa ubbaa qara bisuwan woriis. SHemppoora paxa de7iyaabaa ubbaa issuwaanne ashshennan

wurssi woridosona. Yaasu Haxoora katamaakkataman xuuggiis.

¹² GODAA ashkkarai Muusee azazidoogaadan, Yaasu he kawotu katamatanne eta kawota ubbaa omooddiis; omooddidi asaa ubbaa qara bisuwan wurssi woriis. ¹³ Gidikkonne, Yaasu xuuggido Haxoora katamaappe attin, Israa7eela asai keraa bollan keexettida katamata ubbaa xuuggibookkona. ¹⁴ Israa7eela asai he katamatuppe bonqqido miishsha ubbaanne mehe ubbaa banttau ekkidosona. SHin asaa ubbaa xaissana gakkanaashin qara bisuwan woridosona; paxa de7iyaabaa aibakka ashshibookkona. ¹⁵ GODAI ba ashkkaraa Muusa azazidoogaadan, Muuseekka Yaasa azaziis. Azazin Yaasukka azazuwaa poliis; GODAI Muuseyyo azazidobaa ubbaappe i oottennan aggidobi aibinne baawa.

Yaasu Oiqqido Biittaa

¹⁶ Hegaadan oottidi Yaasu he biittaa ubbaa, gezziyaa, Neegeeба Bazzuwaa ubbaa, Goshena giyo biittaa ubbaa, arggo baggaara de7iya bargguwaanne Yorddaanoosa garaa ekkiis.

¹⁷ He biittai Eedooma matan de7iya Halaaqa giyo deriyaappe doommidi biidi, Hermmoone Deriyaappe garssa baggaara de7iya Liibaanoosa Wombban de7iya Ba7aali-Gaada gakkanaassi de7iya sohota gakkees. Eta kawota ubbaa Yaasu omooddidi woriis. ¹⁸ Yaasu daro wodiyaa he kawotu ubbaara olettiiddi gam77iis. ¹⁹ Gabaa7oonan de7iya Hiiwetuppe attin, hara katami issoinne Israa7eelatuura saro de7ana maachchaa maacettibeenna; Israa7eelati he

katamata ubbaa olan xoonidi oiqqidosona. ²⁰ GODAI Muusa azazidoogaadan, Yaasu eta qareti bainnan issuwaanne ashshennan wurssi woriis. Aissi giikko, eti Israa7eelatuura olettanaadan GODAI ba huuphen eta wozanaa muumissiis.

²¹ He wode Yaasu biidi, gezziyan Kebroona kataman, Dabiira kataman, Anaaba kataman, Yihudaa gezziyan ubbaaninne Israa7eela gezziyan ubban de7iya Anaaqe zareta adussata wori wurssiis. Yaasu etanne eta katamaa muleera xaissiis. ²² Xaissin Anaaqe zaretuppe Israa7eela biittan ooninne attibeenna; shin amaridaageeti Gaaza, Gaatenne Ashddooda katamatu xalaalan attidosona. ²³ GODAI Muusa azazidoogaadan, Yaasu biittaa ubbaa oiqliis; oiqqidi Israa7eela asaayyo eta zariyan zariyan shaakkidi immiis. Hegaappe guyyiyian biittai olaappe shemppiis.

12

Muusee Olidi Xoonido Kawota

¹ Israa7eela asai Yorddaanoosa SHAafaappe arshho baggaara de7iya Arnnoona Zanggaaraappe biidi Hermmoone Deriyaa gakkanaashin, qassi arshho baggaara Yorddaanoosa garaa gakkanaashin de7iya biittaa kawota ubbaa xoonidi wotti ekkiis. He xoonettida kawoti hagaappe kaallidi xaafettidaageeta. ² Etappe issoi, Haseboona kataman uttida Amooretu Kawuwaa Sihoona. I Haaridosai Arnnoona Zanggaaraa lanqqiyan de7iya Aaro7era katamaappe denddidi, Amoonatu zawaal gakkanaassi de7iya Yaabooqa SHAafaa gakkees; he soholi Gala7aade giyo biittaassi baggaa. ³ I

qassi arshsho baggaara Yorddaanoosa garaappe baggaa ekkidi, Galiila Abbaappe biidi, Beeti-Yashimoota katamaara kanttid, Pisgga giyo deriyaappe garssa baggaara de7iya Maxine Abbaa gakkanaassi, biittata haariis.

⁴ Hegaadankka, Rafaayetu zariyaappe wurssettan attida Baasaane biittaa Kawuwaa Ooga xooniis. Oogi Asttaaroota katamaaninne Ediraa7a kataman de7iis. ⁵ I haaridoosai Hermmoone Deriyaa, Salaaka giyoosaa, Baasaane biittaa ubbaa biidi Gashuuranne Maa7ika asatu zawaal gakkees; qassi Gala7aade biittaappe baggaa ekkidi, biidi Haseboona Kawuwaa Sihoona zawaal gakkanaashin de7iya biittaa gakkees.

⁶ GODAA ashkkarai Muuseenne Israa7eela asai ha kawota xoonidosona. Xoonin GODAA ashkkarai Muusee eta biittata Roobeela zaretussi, Gaada zaretussinne Minaase zaretuppe baggaassi shaakkidi immiis.

Yaasu Olidi Xoonido Kawota

⁷ Yaasunne Israa7eela asai Yorddaanoosa SHaafaappe arggo bagga biittan de7iya kawota ubbaa xoonidosona. He biittati Liibaanoosa Wombban de7iya Ba7aali-Gaadappe doommidi, tohossa baggaara Eedooma matan de7iya Halaaqa Deriyaa gakkoosona. Yaasu he biittata shaakkidi, Israa7eela zaretussi laata gade oottidi immiis. ⁸ Immido biittati, gezziyaa, arggo baggaara de7iya bargguwaa, Yorddaanoosa garaa, Yihudaa Bazzuwaanne Neegeeza Bazzuwaan. He biittati kase Hiiteti, Amooreti, Kanaaneti, Parzzeti, Hiiwetinne Yaabuusati de7ido sohota. ⁹ Israa7eela asai xoonido kawoti hageeta; Yarkko kawuwaa, Beetele matan

de7iya Aaya kawuwaa,¹⁰ Yerusalaame kawuwaa,
 Kebroona kawuwaa,¹¹ Yarmmuuta kawuwaa,
 Laakisha kawuwaa,¹² Egiloona kawuwaa,
 Gezeera kawuwaa,¹³ Dabiira kawuwaa,
 Gedeera kawuwaa,¹⁴ Horima kawuwaa, Araada
 kawuwaa,¹⁵ Liibina kawuwaa, Adulaama
 kawuwaa,¹⁶ Maqqeeda kawuwaa, Beeteele
 kawuwaa,¹⁷ Taappuha kawuwaa, Hefeera
 kawuwaa,¹⁸ Afeeqa kawuwaa, Lasharoona
 kawuwaa,¹⁹ Madoona kawuwaa, Haxoora
 kawuwaa,²⁰ SHimirooni-Maroona kawuwaa,
 Akishaafa kawuwaa,²¹ Taa7inaaka kawuwaa,
 Magiddo kawuwaa,²² Qaadeesa kawuwaa,
 Qarmmeloosan de7iya Yoqina7aama kawuwaa,
²³ Doora gezziyan de7iya Doora kawuwaa,
 Gelggalan de7iya Goima kawuaanne ²⁴ Tirxxa
 kawuwaa. Eti muleera hasttamanne isiini
 kawota.

13

Biron Oiqettibeenna Biittata

¹ Yaasu cimidi, wodiyaa keehippe sugido wode, GODAI ayyo, “Neeni cimadasa; wodiyaaakka keehi sugadasa. SHin oiqettennan attida daro biittai bironkka de7ees. ² Oiqettibeenna biittati hageeta: Pilisxxeematu biittaanne Gashuuratu biittaa ubbaa. ³ Gibxxeppe arshsho baggaara de7iya SHihooora SHAafaappe doommidi, huuphessa baggaara de7iya Eqiroona biittaa gakkanaassi de7iya biittati ubbai Kanaane biittan qoodettoosona. Ichchashu Pilisxxeema kawoti haariyo katamati Gaaza, Ashddooda, Asqqaloona, Gaatanne Eqiroona geetettiyaageeta. Aawetu

biittaikka biron oiqettibeenna. ⁴ Tohossa baggaara Kanaanetu biittai ubbai, Sidoonatussi de7iya Ma7aara giyoosaappe denddidi biidi, Amooretu biittan de7iya Afeeqa katamaa gakkanaassikka oiqettibeenna. ⁵ Gebaalatu biittainne arshho baggaara Liibaanoosa biittai ubbai, Hermmoone Deriyaappe garssa baggaara de7iya Ba7aali-Gaada katamaappe biidi, Hamaata Pinuwaa gakkanaassi biron oiqettibeenna. ⁶ Liibaanoosappe biidi Misirafoota-Maima gakkanaassi de7iya gezziyan de7iya Sidoonatu biittaikka oiqettibeenna. Taani ta huuphen Israa7eela asaa sinttappe eta laaggada kessana. Taani nena azazidoogaadan, neeni ha biittata Israa7eela asaayyo gade oottada shaakka. ⁷ Ha77i neeni ha biittaa uddufun zaretussinne Minaase zaretuppe baggaassi shaakka" yaagiis.

Yorddaanoosa SHaafaappe Arshho Bagga Biittaa SHaahuwaa

⁸ Minaase zaretuppe baggati, Roobeela zaretinne Gaada zareti GODAA ashkkarai Muusee Yorddaanoosa SHaafaappe hefintta arshho baggaara etayyo bazzi wottido biittaa ekkidosona. ⁹ Eta biittai Arnnoona Zanggaaraa lanqqiyan de7iya Aaro7era katamaappe denddidi, he zanggaaraa giddon de7iya katamaa oiqqidi, Medaaba giyo gezziyaa kantidi biidi, Diboona gakkees. ¹⁰ Qassi Haseboonan utidi haariya Amooretu Kawuwaa Sihoona katamatu ubbaa oiqqidi biidi, Amoonatu zawaan gakkees. ¹¹ Hegaadankka, qassi Gala7aade biittaa, Gashuuratu biittaa, Maa7ikatu biittaa,

Hermmoone Deriyaa ubbaanne Salaaka gakkanaashin de7iya Baasaane biittaa gakkees. ¹² Asttaaroota katamaaninne Ediraa7a kataman de7idi haariya, Rafaayetu zariyaappe wurssettan attida Baasaane Kawuwaa Ooga biittaa ubbaa oiqqiis. Muusee he asaa ubbaa xoonidi, eta biittaappe laaggidi kessiis. ¹³ SHin Israa7eela asai Gashuura asaanne Maa7ika asaa biittaappe kessibookkona; hegaa gishshau eti hachchi gakkanaassi Israa7eela asaa giddon de7oosona.

¹⁴ Muusee Leewa zaretu xalaalaayyo laattiyo biittaa immibeenna. GODAI Muuseyyo giidoogaadan, GODAASSI Israa7eela Xoossaassi taman xuuggiyo yarshshuwaa yarshshiyoogee etayyo laata.

SHahuwan Roobeela Zareta Gakkida Biittaa

¹⁵ Muusee Roobeela zaretuyyo eta yaran yaran biittaa shaakkidi immiis. ¹⁶ Eta biittai Arnnoona Zanggaaraa lanqqiyan de7iya Aaro7era katamaappe denddidi, he zanggaaraa giddon de7iya katamaa oiqqidi, Medaaba gezziyaa gakkees. ¹⁷ Qassi Haseboona, gezziyan de7iya katamata, Diboona, Baamooti-Ba7aala, Beetiba7aali-Me7oona, ¹⁸ Yahaaxa, Qidemoota, Mefa7aata, ¹⁹ Qiriyaataima, Siibima, zanggaara giddon de7iya keraa bolli de7iya Xeereta-SHaahara, ²⁰ Beeti-Pa7oora, Pisgga Deriyaappe garssaara de7iya biittaanne Beeti-Yashimoota geetettiya katamata ubbaa gakkees. ²¹ Hegaadankka, qassi gezziyan de7iya katamatanne Haseboona katamaa haarida Amooretu Kawuwaa Sihoona biittaa ubbaa gakkees. Muusee Kawuwaa Sihoonanne

Midiyaamatu halaqata Eewa, Reqeema, Xuura, Huuranne Rebaa7a xooniis; hageeti Sihoonappe garssaara he biittaa haariyaageeta. ²² Israa7eela asai olan worido asaappe haraa, shareechchuwaa, Ba7oora na7aa Balaamakka bisuwan woridosona. ²³ Roobeela zaretu zawai Yorddaanoosa SHAafaa. Ha katamatinne eta heeran de7iya moottati Roobeela zareta eta yaran yaran gakkidaageeta.

SHahuwan Gaada Zareta Gakkida Biittaa

²⁴ Muusee Gaada zaretuyyo eta yaran yaran biittaa shaakkidi immiis. ²⁵ Eta biittai Yaa7izeera, Gala7aaden de7iya katamata ubbaanne Amoonatu biittaappe baggaa ekkidi, Raabappe arshsho baggaara de7iya Aaro7era gakkees. ²⁶ Hegaadankka, Haseboonappe denddidi, Raamoota-Mixiphphanne Bexoniima gakkees; qassi Maahinaimappe denddidi biidi, Lodabaara zawaan gakkees. ²⁷ Yorddaanoosa Wombbaassi gidduwan Hasebona Kawuwaa Sihoona kawotettaappe attidaageeta, Beeti-Haraama, Beeti-Niimira, Sukkotanne Xafoona geetettiya katamata ekkees. Arggo baggaara eta zawai Yorddaanoosa SHAafaa gididi biidi, Galila Abbaa gakkees. ²⁸ He katamatinne eta heeran de7iya moottati Gaada zaretuyyo eta yaran yaran gakkidaageeta.

SHahuwan Minaase Zaretuppe Baggaa Gakkida Biittaa

²⁹ Muusee Minaase zaretuppe baggaayyo eta yaran yaran biittaa shaakkidi immiis. ³⁰ Eta biittai Maahinaimanne Baasaane biittaa ubbaa xaaxi waaxees; Baasaane Kawuwaa Ooga kawotettaa

ubbaanne Baasaanen de7iya usuppun tammu Yaa7iira katamata oiqkees. ³¹ Qassi Gala7aadeppe baggaanne Baasaanen Ooga kawotettaayyo hu-uphe gidida Asttaarootanne Ediraa7a geetettiya katamata gakkees. He ubbai Minaase na7aa Maakiira zaretuppe baggatussi, eta yaran yaran gakkidaaga.

³² Yorddaanoosappe hefinttaara, Yarkkoppe arshsho baggaara de7iya Moo7aaba dembban de7iiddi Muusee shaakkidi immido biittai hagaa. ³³ SHin Muusee Leewa zaretuyyo laattiyo biittaa immibeenna; kase GODAI etau giidoogaadan, GODAI Israa7eela Xoossai eta laata.

14

Yorddaanoosa SHAafaappe Arggo Bagga Biitta SHAahuwaa

¹ Qeesee El77aaazari, Nawe na7ai Yaasunne Israa7eela zaretu halaqati, Kanaane biittaa eta yaran yaran shaakkin, eta gakkida heerati hagaappe kaallidi xaafettidaageeta. ² GODAI Muuse baggaara azazidoogaadan, eta laata biittai uddufunanne bagga gidiya zaretuyyo saaman shaahettiis. ³ Aissi giikko, Muusee naa77anne bagga gidiya zaretuyyo Yorddaanoosa SHAafaappe hefintta arshsho baggaara kase biittaa immi wottiis; shin Leewa zaretuyyo eta gidduwan laata biittaa immibeenna. ⁴ Yooseefa naati Minaasanne Efireema geetettidi naa77u zare gididosona. Muusee Leewa zaretussi laata biittaa immibeenna; shin hegaa gishshaa etau de7iyo katamatanne eti bantta mehiyaa wudiyaanne dorssaa wudiyaa heemmiyo hentta

gadeta immiis. ⁵ GODAI Muusa azazidoogaadan, Israa7eela asai biittaa shaakkidi ekkiis.

Kebrooni Kaaleebassi Imettiis

⁶ Issi gallassi Yihudaa asai Yaasukko Gelggali shiiqidosona; shiiqin etappe issoi, Qeniiziyyaa Yifune na7ai Kaaleebi Yaasa hagaadan yaagiis; “Nu-uni Qaadeesa-Barnnen de7iyo wode, GODAI Xoossaa asa gidiya Muuseyyo nebaanne tabaa odi-doogaa eraasa. ⁷ GODAA ashkkarai Muusee biittaa wochchada yaanaadan, Qaadeesa-Barnneppe tana kiittiyo wode, taayyo laittai oitama. He wode taani ayyo ammanettiya oduwaa ehaada odaas. ⁸ Taani GODAA ta Xoossaa polo kaallaas; shin tanaara biida asati asaa wozanaa yashshan maashissidosona. ⁹ He gallassi Muusee, ‘Nenei GODAA ta Xoossaa polo kaallido gishshau, ne tohoi yedhdhido biittai merinau neessinne ne zariyaassi laattiyo biittaa gidana’ giidi caaqqiis.

¹⁰ “Ane akeeka; GODAI ha yohuwaa Muuseyyo haasayoosappe, oitamanne ichchashu laitta gidiis. He wodeesappe Israa7eela asai bazzuwan simerettishin, hachchi gattanau GODAI tana paxa wottiis. Be7a, ha77i ta laittai hosppun tammanne ichchashaa gidiis. ¹¹ Gidinkka ha77i tau de7iya minotettai beni Muusee tana kiittiyo wode de7iya minotettaakka mala. Taani ha77ikka olettanaunne aiba gidikkonne oottanau beni he wodeegaadan wolqqaama. ¹² Hegaa gishshau, GODAI taayyo immana giido ha gezze biittaa ha77i taayyo imma. He wode, Anaaqeti he biittan de7iyoogaanne eta katamatikka gitanne gimbbettidaageeta gidiyoogaa nuuni haasayishin

neeni ne huuphiyau siyadasa. SHin GODAI tanaara gidikko, i giidoogaadan, taani eta he biittaappe yedettana” yaagiis.

¹³ Yaagin Yaasu Yifune na7aa Kaaleeba anjjidi, Kebroona ayyo laata oottidi immiis.

¹⁴ GODAA Israa7eela Xoossa polo kaallido gishshau, Kebroona biittai he wodeppe hachchi gakkanaassi, Qeniiziyaa Yifune na7aa Kaaleebayyo laata biitta gidiis. ¹⁵ Kase Kebroona sunttai Qiriyaati-Arbbaa7a geetettees; Arbbaa7a giyo bitanee Anaaqetu ubbaappe aadhhdida asa.

Hegaappe guyyiyan, he biittai olaappe shemp-piis.

15

SHahuwan Yihudaa Zareta Gakkida Biittaa

¹ Yihudaa zaretussi eta yaran yaran shaakkin gakkida biittai biidi Eedooma biittan zawatidi, tohossa bagga gaxan de7iya Xiina giyo bazzuwaa wurssettaa gakkees. ² Tohossa baggaara eta zawai Maxine Abbaappe tohossa bagga wurssettaappe doommidi, ³ Akirabiima Pinuwaa kantidi, Xiina Bazzuwaara biidi, Qaadresa-Barnne tohossaa gakkees. Qassi hegaappe shaakkidi biidi, Hexiroonaara kantidi, pude Adaara gakkidi, Qarqqakko simmees. ⁴ Hegaappe qassi Aximoona kantidi, Gibxxe SHAafan gaitidi biidi, Meediter-aane Abban zawarees. Tohossa baggaara de7iya Yihudaa zawai hagaa.

⁵ Arshsho bagga zawai Maxine Abbaa gididi, Yorddaanoosa SHAafai an geliyo sohuwaa gakkees. Huuphessa zawai qassi Yorddaanoosa SHAafaa Maxine Abban geliyoosaappe doommidi,

⁶ pude Beeti-Hoogila kiyidi, Beeti-Yorddaanoosa Zanggaaraappe huuphessaara kanttidi, Roobeela na7aa Bohaana shuchchan zawarees. ⁷ Yaatidi zawai Metuwaa Wombbaappe Dabiira katamaa pude kiyidi, wombbaappe tohossa baggaara de7iya Adumiima Pinuwaa sintta baazzan de7iya Gelggalakko huuphessi mirqqettees. Hegaappe qassi Enishemeesha giyo pulltuwaa kanttidi, Eniroogeela giyoosan zawarees. ⁸ Hegaappe Hinnooma Zanggaaraa kanttidi, Yaabuuusatu katamai Yerusalaamee de7iyo keraappe tohossa baggaara kanttidi, deriyaa huuphiyyaa kiyees; he deree Hinnooma Zanggaaraappe arggo baggaaranne Rafaima Wombbaappe huuphessa baggaara de7ees. ⁹ He deriyaa huuphiyyaappe sinttau biidi, Nefttooha haattaa pulltuwaa kanttidi, Efiroona Deriyan de7iya katamatukko kiyees. Hegaappe qassi duge Baa7aala woikko Qiriyaati-Yi7aariima geetettiya katamaakko simmees; ¹⁰ Baa7aalappe qassi arggo baggaara de7iya Se7iira Deriyaakko mirqqettees. Hegaappe qassi huuphessa baggi Yi7aariima woikko Kisaloona geetettiya deriyaa gakkidi, appe duge Beeti-SHemesha wodhdhidi, Timina kanttidi bees. ¹¹ He zawai Eqiroona huuphessa baggaara de7iya pudettan zawaati, SHikaroonakko mirqqettees; hegaappe Baa7aala Deriyaara kanttidi, Yaabini7eelan zawarees. He huuphessa bagga zawai Meediteraane Abban zawarees. ¹² Arggo baggaara de7iya zawai Meediteraane Abbaayyo gaxan zawarees. Yihudaa zareti bantta yaran yaran ekkidi de7idoi ha zawai zaarin de7iya sohotuuna.

*Kaaleebi Kebroonanne Dabiira Xoonidi Oiqqiis
(Daannatu Maxaafaa 1:11-15)*

¹³ GODAI a azazidoogaadan, Yaasu Yifune na7aa Kaaleeba gakkiya shaahuwaa Yihudaa biittaappe Qiriyaati-Arbbaa7a geetettiya Kebroona immiis. Arbbaa7i Anaaqe aawaa.

¹⁴ Kaaleebi Anaaqe zareta, SHeshaaya, Ahimaananne Talmmaaya geetettiya heezzu yarata Kebroonappe kessiis. ¹⁵ Hegaappe denddidi, Dabiira giyo kataman de7iya assaa olanau biis; Dabiira katamai kase Qiriyaati-Sefera geetettees. ¹⁶ Kaaleebi, “Qiriyaati-Sefera olidi oiqqiya uraassi taani ta na7iyo Akiso immana” yaagiis. ¹⁷ Yaagin Kaaleeba ishaa Qanaaza na7ai Otini7eeli he katamaa olidi oiqqiis; oiqqin Kaaleebi ba na7iyo Akiso ayyo immiis.

¹⁸ Akisa Otini7eela geliyo wode, i aawai iyyo gade immanaadan woossana mala Otini7eeli o zoriis. Zorin a baquluwaappe wodhdhaasu; wodhdhin Kaaleebi o, “Ai koyai?” yaagidi oichchiis.

¹⁹ Oichchin a, “Taayyo woituwaa imma. Neeni kase taayyo immido biittai qa77e gidido gishshau, haatta pulttota taayyo immarkkii” yaagaasu. Yaagin Kaaleebi iyyo killi pultuwaakka hirkki pultuwaakka immiis.

Yihudaa Katamata

²⁰ Yihudaa zareti bantta yaran yaran laattido laatati hagaappe kaallidi xaafettidaageeta.

²¹ Tohossa bagga gaxan Eedooma zawaan matan de7iya Yihudaa asaa katamatii Qabxxi7eela, Edeera, Yaagura, ²² Qiina, Dimoona, Adi7aada, ²³ Qedeesha, Haxoora, Yitinaana, ²⁴ Ziifa, Xelema,

Ba7aaloota, ²⁵ Haxoori-Hadaata, Qiriyooti-Hexiroona woikko Haxoora, ²⁶ Amaama, SHamaa7a, Molaada, ²⁷ Haxaari-Gaadda, Heshimoona, Beeti-PHaleexa, ²⁸ Haxaari-SHu7aala, Berssaabeha, Biiziyootiyaa, ²⁹ Baa7aala, Iyuuma, Exeema, ³⁰ Elttolaada, Kasiila, Horima, ³¹ Xiqilaaga, Madimaana, Sanssaana, ³² Lebaawoota, SHilihiima, Ainanne Rimmoona. Ha katamati bantta moottatuura issippe laatamanne uddufuna.

³³ Garan de7iya katamati Eshtaa7oola, Xor77a, Ashiina, ³⁴ Zaanooha, Engganiima, Taappuha, Enaama, ³⁵ Yarmmuuta, Adulaama, Sooko, Azeeqa, ³⁶ SHaa7iraima, Aditaima, Gadeeranne Gaderootaima. Ha katamati bantta moottatuura issippe tammanne oidda.

³⁷ Qassi Yihudaa katamati Xinaana, Hadaasha, Migidaala-Gaada, ³⁸ Diili7aana, Mixiphpha, Yoqiti7eela, ³⁹ Laakisha, Boxiqaata, Egiloona, ⁴⁰ Kaboona, Laahimaasa, Kitiliisha, ⁴¹ Gaderoota, Beeti-Daagoona, Naa7imaananne Maqqeeda. Ha katamati bantta moottatuura issippe tammanne usuppuna.

⁴² Qassikka Liibina, Eteera, Ashaana, ⁴³ Yifttaaha, Ashiina, Naxiiba, ⁴⁴ Qa7iila, Akiziibanne Mareesha. Ha katamati bantta moottatuura issippe uddufuna.

⁴⁵ Hegaadankka, qassi Eqiroona katamaa ba heeran de7iya geera katamatanne moottata ubbaa. ⁴⁶ Ashddooda matan Eqiroonappe biidi, Meediteraane Abbaa gakkanaassi de7iya katamatanne eta moottata ubbaa.

⁴⁷ Qassi Ashddooda katamaanne a moottata, Gaaza katamaanne a moottata, biidi Gibxxe

SHaafaanne Meediteraane Abbaa lanqqiyaa gakkanaassi de7iya sohota.

⁴⁸ Gezziyan de7iya katamatikka SHamiira, Yattira, Sooko, ⁴⁹ Daana, Qiriyaati-Sefera woikko Dabiira, ⁵⁰ Anaaba, Eshttamoo7a, Aniima, ⁵¹ Goshena, Holoonanne Giilo. Ha katamati bantta moottatuura issippe tammanne isiino.

⁵² Qassi Araba katamaa, Duuma, Esh77aana, ⁵³ Yaaniima, Beeti-Taappuha, Afeeqa, ⁵⁴ Humixa, Kebroona woikko Qiriyaati-Arbbaa7anne Xi7oora. Ha katamati bantta moottatuura issippe uddufuna.

⁵⁵ Qassikka Maa7oona, Qarmmeloosa, Ziifa, Yuuxa, ⁵⁶ Iziraa7eela, Yoqidi7aama, Zaanooha, ⁵⁷ Qaina, Gib77anne Timina. Ha katamati bantta moottatuura issippe tamma.

⁵⁸ Qassi Halihuula, Beetixuura, Gadoora, ⁵⁹ Ma7iraata, Beeti-Anootanne Elttiqoona. Ha katamati bantta moottatuura issippe usuppuna.

⁶⁰ Hegaadankka qassi Qiriyaati-Ba7aala woikko Qiriyaati-Yi7aariimanne Raaba. Ha katamati bantta moottatuura issippe naa77a.

⁶¹ Bazzuwan qassi Beeti-Aaraba, Middiina, Sekaaka, ⁶² Nibishaana, Maxine katamaanne Enggaada. Ha katamati bantta moottatuura issippe usuppuna.

⁶³ Gidikkonne, Yihudaa asai Yerusalaamen de7iya Yaabuuusata kessanau danndayibookkona. Hegaa gishshau Yaabuuusati hachchi gakkanaas-sikka Yihudaa asaara issippe Yerusalaamen de7oosona.

16

SHaahuwan Efreetanne Minaase Zareta Gakkida Biittata

¹ Yooseefa zerettata gakkida biittai tohossa baggaara Yarkko katamaa matan de7iya Yorddaanoosa SHaafan doommee; Yarkko pulttotuppe arshsho bagga gaxaappe denddidi biidi, bazzuwaa kanttidi, gezziyaa pude kiyidi, biidi Beetele gakkees. ² Beetelelleppe denddidi, Arkketu biittan de7iya Axaaroota katamaa kanttidi, Looza gakkees. ³ Hegaappe arggo baggi Yaafileexatu biittaa duge wodhdhidi, Hirkki Beeti-Horoona giyoosaara kanttidi, hegaappe Gezeeraara biidi, Meediteraane Abban zawatees.

⁴ Yooseefa zeretta gidiya Minaase zaretinne Efreetema zareti banttana gakkiya biittaa laattidosona.

Efreetema Gakkida SHaahuwaa

⁵ Efreetema zareta eta yaran yaran gakkida biittai hagaa; eta gakkida biittaa zawai arshsho baggaara de7iya Axaarooti-Addaarappe denddidi, Qommo Beeti-Horoona kanttees; ⁶ hegaappe simmidi Meediteraane Abban zawatees. Qassi huuphessa baggaara de7iya zawai Mikimataatappe arshsho baggi Taa7anaati-SHilokko simmidi, arshsho baggaara de7iya Yaanooha gakkees. ⁷ Yaanoohappe duge Axaarootanne Na7araata wodhdhidi, Yarkko gakkees; wurssettaai Yorddaanoosa SHaafan zawatees. ⁸ Gaxa zawai Taappuhappe doommidi biidi, arggo baggaara de7iya Qaana SHaafaa xanxxaa oiqqidi biidi, Meediteraane Abban

zawatees. Efireema zareti bantta yaran yaran laattido biittai hagaa. ⁹ Hegee Minaase zaretu biittaappe Efireema zaretussi immido katamatanne eta moottata ubbaa gujjennan de7ishiina. ¹⁰ SHin Efireema zareti Gezeera kataman de7iya Kanaane asata kessibookkona. Yaatin, Kanaane asati hachchi gakkanaassi Efireema zaretu giddon de7oosona. SHin Efireema zareti eta ailleyidi ootissoosona.

17

Minaase Zareta Gakkida SHAahuwaa

¹ Yooseefa baira na7aa Minaase zaretuyyo imettida biittai hagaa. Gala7aade aawai Maakiiri Minaasessi baira na7aa; Maakiira yarati mino olanchcha gidido gishshau, Gala7aadenne Baasaane biittata ekkidosona. ² Yorddaanoosa SHAafaappe arggo baggaara de7iya biittai hankko attida Minaase asaayyo imettiis; he yaratikka Abi7eezera, Heleeqa, Asiri7eela, SHekeema, Hefeeranne SHamidaa7a. Yooseefa na7aa Minaase yara gidiya attumaageeti hageeta.

³ Xalofihhaadi Hefeera na7aa; Hefeeri Gala7aade na7aa; Gala7aadee Maakiira na7aa; Maakiiri Minaase na7aa. Xalofihhaadayyo macca naatuppe attin, attuma naati baawa; a macca naati Maahilo, No7o, Hoogilo, Milkonne Tirxxo geetettoosona. ⁴ Eti qeesiyaa El77aazarakko, Nawe na7aa Yaasukkonne halaqatukko shiiqidi, “Nu dabbatu giddon nuuyyookka gadiyaa shaahuwan immana mala GODAI Muusa azazi wottiisttennee” yaagidosona. Yaagin GODAI azazidoogaadan, eta aawaa ishanttu giddon

etayyookka gadiyaa immiis. ⁵ Minaase yarati Yorddaanoosa SHaafaappe arshsho baggaara de7iya Gala7aadenne Baasaane bolli gujjidi, tammu saama biittaa ekkidosona. ⁶ Aissi giikko, Minaase zaretuppe macca naatikka attuma naatuura issippe shaakki ekkidosona. Gala7aade biittai attida Minaase yaratussa gidiis.

⁷ Minaase yaratu biittaa zawai Aseera biittaappe doommidi, Sekeemappe arshsho baggaara de7iya Mikimataata gakkees. He zawai hegaappe denddidi biidi, tohossa baggaara de7iya Taappuha asai de7iyoosaa xaaxi waaxees. ⁸ Taappuha biittai Minaasessa; shin Minaase zawan de7iya Taappuha katamai ba huuphen Efireema zaretussa. ⁹ Qassi he zawai hegaappe denddidi biidi, Qaana SHaafan zawatees. Minaase katamatu gidduwan Efireemassa gidiya katamatikka de7oosona; shin Minaase zawai Qaana SHaafaappe huuphessa bagga gididi, biidi Meediteraane Abban zawatees. ¹⁰ SHaafaappe tohossa baggaara de7iya biittai Efireemassa; huuphessa baggaara de7iya biittai qassi Minaasessa. Minaase biittaayyo arggo bagga zawai Meediteraane Abbaa. Qassi huuphessa baggaara Aseera biittaa, arshsho baggaara Yisaakoora biittaa gakkees. ¹¹ Yisaakooranne Aseera biittatu gidduwan Beetishaana, Yibila7aama, Doora, Enddoore, Taa7inaakanne Magiddo geetettiya katamati bantta yuushuwan de7iya moottatuarakka Minaasessa. ¹² SHin Minaase zareti he katamatun de7iya asata kessanaunne katamata oiqqanau danddayibookkona. Hegaa gishshau Kanaane

asati yan de7i bayidosona. ¹³ Israa7eela asai minnido wode, Kanaane asata wolqqan haggaazissidoogaappe attin, eta biittaappe muleera kessibookkona.

Yooseefa Zareti Gujo Biittaa Oichchidosona

¹⁴ Yooseefa zareti biidi Yaasa, “Biittaa laataa shaahuwan nuussi aibissi issi saamaa xalaalaa immadii? Nuuni qoodan cora; aissi giikko, GODAI nuna anjjiis” yaagidosona.

¹⁵ Yaagin Yaasu eta, “Intte cora gidikkonne, Efireema gezzee intteyyo guuxxikko, Parzzetinne Rafaayeti de7iyo biittaa biidi, woraa intteyyo qeexite” yaagidosona.

¹⁶ Yaagin Yooseefa zareti, “Ha gezzee nuussi gidenna; hegaa bollikka qassi Beetishaana kataman, a yuushuwan de7iya moottatuuninne Iziraa7eela Wombban de7iya Kanaanetuyyo parati goochchiyo birataa gaareti de7oosona” yaagidosona.

¹⁷ Yaagin Yaasu Yooseefa naatu Efireemanne Minaase zaretuyyo, hagaadan yaagiis; “Intte coranne daro wolqqaama; intteyyo issi saamaa xalaalai gidenna. ¹⁸ Hegaa gishshau gezze biittaakka intte ekkana. He gezzee wora gidikkokka qeexite; qeexidi wurssettaa gaxaa gakkanaassikka inttessa oottite. Kanaanetuyyo parati goochchiyo birata gaareti de7ikkokka, eti mino gidikkokka, intte eta kessanau danddayeeta” yaagiis.

¹ Biittaa xoonidi oiqqidoogaappe guyyiyan, Israa7eela maabara ubbai Seelon shiiqiis; shiqidi GODAASSI goinniyo Dunkaaniyaa yan esii. ² SHin Israa7eela asaappe biittaa shaakki ekkibeenna laappun zareti attidosona.

³ Yaatin, Yaasu Israa7eela asaa, “GODAI intte aawatu Xoossai intteyyo immido biittaa laattenan aude gakkanaassi gam77uuteetii? ⁴ Issi issi zariyaappe heezzu heezzu asata doorite. Issi issi zaree laattana biittaa hanotaa eranaadan, taani eta kiittana. Kiittin eti biittaa ubbaa biidi xomoosana; xomoosidi he biittaabaa xaafi ekkidi, taakko simmidi yaana. ⁵ Eti he biittaa laappun kessidi shaakkana. SHin Yihudaa zareti tohossa baggaara de7iya bantta biittan, Yooseefa zaretikka huuphessa baggaara de7iya bantta biittan de7ana. ⁶ Ha laappun kiyi shaahettida biittaa hanotaa xaafidoogaappe guyyiyan, taakko ekki yiite. Ehin taani GODAA nu Xoossaa sinttan intteyyo saamaa yeggana. ⁷ Gidikkonne, Leewa zareti inttenaara saaman laattokkona; aissi giikko, eti qeese gididi GODAASSI oottiyo oosoi eta laata. Gaada zareti Roobeela zaretinne Minaase zaretuppe baggai Yorddaanoosa SHAafaappe arshho baggaara, GODAA ashkkarai Muusee etassi immido biittaa kaseti laattidosona” yaagiis.

⁸ Asati biittaa hanotaa xaafanau baanaappe kasetidi, Yaasu eta, “Biite; biidi yuuyi be7idobaa xaafite. Yaatidi taakko simmidi yiite. Yin hagan Seelon GODAA sinttan taani intteyyo saamaa yeggana” yaagidi azaziis. ⁹ Azazin asati biidi, biitta ubbaa yuuyidosona. Yuuyidi katamata ubbaa xaafidi, biittaa waatidi laappun

kessi shaakkanaakko erissidosona. Yaatidi Yaasu dunkkaanidosaa Seelo simmidosona. ¹⁰ Hegaappe guyyiyan Yaasu GODAA sinttan Seelon etassi saamaa yeggiis; yan Yaasu Israa7eela asaayyo biittaa eta zariyaa shaahuwaadan shaakkidi immiis.

Biniyaama Zareta Gakkida SHaahuwaa

¹¹ Kiro saamai Biniyaama zareta eta yaran yaran gakkiis. Eta gakkida biittai Yihudaa zaretu biittaappenne Yooseefa zaretu biittaappe gidduwan de7ees. ¹² Huuphessa baggaara eta zawai Yorddaanoosa SHaafaappe doommidi, Yarkkoppe huuphessa baggaara de7iya pudettan zawatees; hegaappe arggo baggaara gezziyaa kanttidi, Beeti-Aweena bazzuwan zawatees. ¹³ Hegaappe tohossa baggi simmidi, kase Looza geetettiya Beetele pudettaa kanttidi, Axaarooti-Addaara dugettaa kanttidi, Hirkki Beeti-Horoonappe tohossa baggan de7iya deriyan zawatees. ¹⁴ He zawai tohossa baggaara Beeti-Horoona sinttan de7iya deriyaappe arggo baggi mirqqettidi, Qiriyaati-Ba7aala woikko Qiriyaati-Yi7aariima geetettiya Yihudaa zaretu kataman zawatees. Arggo baggaara de7iya zawai hagaa. ¹⁵ Tohossa bagga zawai Qiriyaati-Yi7aariimappe denddidi, Nefttooha haattaa pulttotan zawatees. ¹⁶ Hegaappe zawai duge biidi Rafaima Wombbaappe huuphessa baggan de7iya Hinnooma Zanggaaraappe sintta bagga keraa tohossan zawatees. Hegaappe Hinnooma Zanggaaraa kanttidi biidi, Yaabuusatu katamaa Yerusalaamessinne Eniroogeela katamaassi tohossa bagga pudettan zawatees. ¹⁷ Hegaappe

qassi huuphessa baggi Enishemeeshakko mirqqettidi, Adumiima pudettaappe sintta baggaara de7iya Galilootan zawarees; hegaappe qassi Roobeela na7aa Bohaana shuchchau duge wodhdhees. ¹⁸ Hegaappe qassi Beeti-Aaraba huuphessa bagga pudettaara kanttiidi, duge Yorddaanoosa Wombbaa wodhdhees. ¹⁹ Hegaappe qassi Beeti-Hoogila pudettaappe huuphessa baggaara kanttiidi, Yorddaanoosa SHaafai goggidi gelyioosaa, Maxine Abbaappe huuphessa bagga gaxaa gakkees. Hegee tohossa bagga zawa. ²⁰ Arshho baggaara de7iya zawai Yorddaanoosa SHaafaa. Biniyaama zareti laattido biittai ubbasaarakka zawatido hageeta.

²¹ Biniyaama zareti bantta yaran yaran ekkido katamati Yarkko, Beeti-Hoogila, Emeqi-Qaxixa, ²² Beeti-Aaraba, Xamaraima, Beetele, ²³ Awiima, Paara, Oofira, ²⁴ Kaafaari-Amoona, Oofinanne Gebaa7a. Eti muleera tammanne naa77a; eta yuushuwan de7iya moottatikka etan gujettoosona. ²⁵ Qassi Gabaa7oona, Raama, Ba7eroota, ²⁶ Mixiphpha, Kafiira, Mooxa, ²⁷ Reqeema, Yirphpha7eela, Taraala, ²⁸ Xelaa7a, Eleefa, Yerusalaame geetettiya Yaabuuusatu katamaa, Gib77anne Qiriyaati-Yi7aariima. Eti muleera tammanne oidda; eta yuushuwan de7iya moottatikka etan gujettoosona. Biniyaama zareti bantta yaran yaran laattido biittai hagaa.

19

Simoona Zareta Gakkida SHaahuwaa

¹ Naa77antto saamai Simoona zareta eta yaran yaran gakkiis. Eta gakkida biittai Yihudaa

zareti laattido biittaa giddon de7ees. ² Eti laattido katamati Berssaabeha woikko SHebaa7a, Molaada, ³ Haxaari-SHu7aala, Baala, Exeema, ⁴ Elttolaada, Batuula, Horima, ⁵ Xiqilaaga, Beeti-Markkaboota, Haxaari-Suusa, ⁶ Beeti-Labaa7ootanne SHaruheena. Eti muleera tammanne heezza; eta yuushuwan de7iya moottati etan gujettoosona. ⁷ Qassi Aina, Rimmoona, Eteeranne Ashaana. Eti muleera oiddu katamata; eta yuushuwan de7iya moottatikka etan gujettoosona. ⁸ Neegeeба Bazzuwan de7iya Baa7ilaati-Ba7eera woikko Raama gakkanaashin, ha katamatu yuushuwan de7iya moottata ubbaa laattidosona. Simoona zareti bantta yaran yaran laattido biittai hagaa. ⁹ Yihudaa zareta gakkida biittai etayyo aahuwaa darido gishshau, appe shaakkin Simoona zaretussi imettiis.

Zaabiloona Zareta Gakkida SHahuwaa

¹⁰ Heezzantto saamai Zaabiloona zareta eta yaran yaran gakkiis. Eti laattido biittai Sariida giyo katamaa gakkees. ¹¹ Hegaappe qassi argo baggi biidi Mar77ila kanttidi, biidi Dabasheetta bochchiiddi biidi, Yoqina7aamappe arshsho baggan de7iya shaafaa gakkees. ¹² Hara baggaara qassi Sariida katamaappe arshsho baggi simmidi, Kisilooti-Taaboora gakkidi, Dabiraataaninne Yaafi7an zawatees. ¹³ Hegaappe qassi arshsho baggaara Gaate-Hefeera, Iiti-Qaxiinanne Rimmoona gakkidi, Nee7akko mirqqettees. ¹⁴ Huuphessa baggaara zawai Hanatoona simmidi, Yifttaahi7eela Wombban zawatees. ¹⁵ Yan Qaxaata, Naahilaala,

SHimiroona, Yidaalanne Beetaliheeme geetettiya katamatikka de7oosona. Eti muleera tammanne naa77a; eta yuushuwan de7iya moottatikka etan gujettoosona. ¹⁶ Zaabiloona zareti bantta yaran yaran laattido biittaa giddon de7iya katamatinne eta yuushuwan de7iya moottati hageeta.

Yisaakoora Zareta Gakkida SHahuwaa

¹⁷ Oiddantto saamai Yisaakoora zareta eta yaran yaran gakkiis. ¹⁸ Eta biittaa katamati Iziraa7eela, Kasuloota, SHuneema, ¹⁹ Hafaraima, SHi7oona, Anaharaata, ²⁰ Rabbiita, Qishiyona, Abeexa, ²¹ Remeeta, Engganiima, Enihaadanne Beeti-PHaxeexa. ²² He biittaa zawai Taaboora, SHahaxuumanne Beeti-SHemesha bochchiiddi biidi, Yorddaanoosa SHAafan zawatees. Eti muleera tammanne usuppuna; eta yuushuwan de7iya moottatikka etan gujettoosona. ²³ Yisaakoora zareti bantta yaran yaran laattido biittaa giddon de7iya katamatinne eta yuushuwan de7iya moottati hageeta.

Aseera Zareta Gakkida SHahuwaa

²⁴ Ichchashantto saamai Aseera zareta eta yaran yaran gakkiis. ²⁵ Eta biittaa katamati Helqqaata, Hala, Bexeena, Akishaafa, ²⁶ Alaameleka, Ami7aadanne Mish77aala. Arggo baggaara Qarmmeloosaaninne SHihoori-Libinaatan zawatees. ²⁷ Qassi arshsho baggi simmi Beeti-Daagoonakko mirqqettidi, Zaabiloona biittaanne Yifttaahi7eela Wombbaa bochchiiddi biidi, Beeti-Emeeqanne Na7i7eela gakkees. Qassi huuphessa baggaara Kaabula gakkees. ²⁸ Hegaappe qassi Ebroona, Rahooba,

Hammoonanne Qaana kantidi, Sidoonan zawarees.²⁹ Hegaappe qassi biittaa zawai Raama simmidi, gimbettida Xiroosa katamaa gakkees. Hegaappe qassi Hoosakko mirqqettidi, Meediteraane Abban zawarees. Qassi Mahalaaba, Akiziiba,³⁰ Uuma, Afeeqanne Rahooba geetettiya katamatikka yan de7oosona. Eti muleera laatamanne naa77a; eta yuushuwan de7iya moottatikka etan gujettoosona.³¹ Aseera zareti bantta yaran yaran laattido biittan de7iya katamatinne eta yuushuwan de7iya moottati hageeta.

Nifttaaleema Zareta Gakkida SHahuwaa

³² Usuppunta saamai Nifttaaleema zareta eta yaran yaran gakkis.³³ Eta zawai Heleefappenne Da7inaaniima wolaappe doommidi, Adaami-Neqeeba, Yaabini7eelanne Laaqquuma kantidi biidi, wurssetta Yorddaanoosa SHaafaa gakkees.³⁴ Hegaappe qassi zawai arggo baggi Azinooti-Taaborakko mirqqettees; hegaappe qassi Huqooqa simmidi, tohossa baggaara Zaabiloona biittaaninne arggo baggaara Aseera biittan zawatidi, arshsho baggaara Yorddaanoosa SHaafaa gakkees.³⁵ Gimbettida katamati Xiddiima, Xeera, Haamata, Raaqata, Kinaareeta,³⁶ Adaama, Raama, Haxoora,³⁷ Qedeesha, Ediraa7a, Enihaxoora,³⁸ Yir77oona, Migidaali7eela, Horeema, Beeti-Anaatanne Beeti-SHemesha. Eti muleera tammanne uddufuna; eta yuushuwan de7iya moottatikka etan gujettoosona.³⁹ Nifttaaleema zareti bantta

yaran yaran laattido biittan de7iya katamatinne eta yuushuwan de7iya moottati hageeta.

Daana Zareta Gakkida SHAahuwaa

⁴⁰ Laappuntta saamai Daana zareta eta yaran yaran gakkiis. ⁴¹ Eti laattido biittaa katamati Xor77a, Eshttaa7oola, Irshshemeesha, ⁴² SHa7albbiima, Ayyaaloona, Yitaala, ⁴³ Eloona, Timina, Eqiroona, ⁴⁴ Elttaaqe, Gibbatoona, Baa7ilaata, ⁴⁵ Yihuda, Banebaraqa, Gaate-Rimmoona, ⁴⁶ Meyarqqaona, Raqqoonanne qassi Yoophphe katamaa yuushuwan de7iya heerata. ⁴⁷ Daana zareti biittaa laattanau injjetennaaga be7ido wode, biidi Laayisha katamaa olidi xoonidosona; xoonidi he kataman de7iya asaa qara bisuwan wori wurssidi, katamaa banttau ekkidosona; ekkidi yan de7idosona. He katamaa sunttaakka laammidi, bantta aawaa Daana sunttan Daana giidi sunttidosona. ⁴⁸ Daana zareti bantta yaran yaran laattido biittan de7iya katamatinne eta yuushuwan de7iya moottati hageeta.

⁴⁹ Israa7eela asai biittaa shaakkidi wurssido wode, Nawe na7aa Yaasussi laattiyo biittaa bantta giddon immidosona. ⁵⁰ GODAI azazidoogaadan, Yaasu oichchin, Efireema gezziyan de7iya Timinaati-Seraaha giyo katamaa aoyo immidosona. Immin katamaa wotti yeggi keexxidi, yan de7iis. ⁵¹ Qeesee El77aazari, Nawe na7ai Yaasunne Israa7eela asaa zaretuyyo yaratu halaqati GODAA sinttan Seelon, Xoossa Dunkkaaniyaa penggen saamaa yeggidi, gishido laata biittai hagaa. Eti biittaa yaati shaakkidi polidosona.

20

Baqati Biidi Attiyo Katamata

¹ Hegaappe guyyiyan GODAI Yaasa hagaadan yaagiis; ² “Israa7eela asaayyo hagaadan yaaga; ‘Taani Muuse baggaara inttena azazidoogaadan, asai baqati biidi attiyo katamata doorite. ³ Ai asinne akeekennaaninne erennaani asa worikko, yaa baqati biidi, suuttaa achchiyaagaappe attana. ⁴ Asa woridaagee he katamatuppe issuwaakko baqato; baqatidi biidi, katamaa gelijo penggiyan eqqidi, hanidabaa he katamaa cimatuyyo yooto. Yootin eti bantta katamaa efiidi, i de7ana sohuwaa immin, i etaara yan de7o. ⁵ Suuttaa achchiyaagee a kaallidi yiikko, he katamaa cimati a aattidi immoppona. Aissi giikko, ba shooruwaa i halchchidi, ba kase morkketetaa gishshau woribeenna. ⁶ Yaa7aa sinttan pirddau i eqqana gakkanaassinne he wodiyen de7iya qeese ubbatu halaqai haiqqana gakkanaassi, he kataman de7o. Hegaappe guyyiyan, baqatidi kiyido katamaa guyye simmidi, ba soo gelo’ yaaga” yaagiis.

⁷ Yaagin Israa7eela asai Nifttaaleema gezziyan, Galiilan de7iya Qedeeshanne a hentta gadeta, Efireema gezziyan de7iya Sekeemanne a hentta gadetanne Yihudaa gezziyan de7iya Qiriyaati-Arbbaa7a woikko Kebroona dummayidosona. ⁸ Yorddaanoosa SHaafaappe hefinttan, Yarkkoppe arshsho baggaara bazzon, xoqqasan de7iya Roobeela zaretu biittaappe Beexera, Gaada zaretu biittaappe Gala7aaden de7iya Raamootanne Minaase zaretu biittaappe Baasaanen de7iya Golaana dummayidosona. ⁹ Israa7eela asaa

ubbaassinne eta giddon de7iya betetussi dummayido katamati hageeta; erennan de7iiddi asa worida ai asinne, yaa7aa sinttan eqqana gakkanaassi, suuttaa achchiyaagaa kushiyan haiqqennaadan, he katamatuppe issuwaakko baqatanau danddayees.

21

Leewatu Katamata

¹ Hegaappe guyyiyan Leewa zaretu yaratu halaqati qeesiyaa El77aazarakko, Nawe na7aa Yaasukkonne Israa7eela asaa zaretuyyo yaratu halaqatukko shiiqidosona. ² SHiiqidosan Kanaane biittan de7iya Seelon eta hagaadan yaagidosona; “Nuuni de7ana katamatanne nu mehiyaassi hentta gadeta neeni nuussi immana mala GODAI Muuse baggaara azaziis” yaagidosona. ³ Yaagin GODAI azazidoogaadan, Israa7eela asai Leewa zaretuyyo ha katamatanne hentta gadeta bantta biittaappe qanxxidi etau immidosona.

⁴ Kiro saamai Qahaata yaratussi kiyiis. Qeesiyaa Aaroona zare Leewati Yihudaa zaretuppe, Simoona zaretuppenne Biniyaama zaretuppe tammanne heezzu katamata saaman ekkidosona. ⁵ Attida Qahaata yarati Efireema zaretuppe, Daana zaretuppenne Minaase zaretu baggaappe tammu katamata saaman ekkidosona.

⁶ Gershshoona yarati Yisaakoora zaretuppe, Aseera zaretuppe, Niftaaleema zaretuppenne Baasaanen de7iya Minaase zaretu baggaappe tammanne heezzu katamata saaman ekkidosona.

⁷ Maraara yarati Roobeela zaretuppe, Gaada zaretuppenne Zaabiloona zaretuppe tammanne naa77u katamata ekkidosona.

⁸ GODAI Muuse baggaara azazidoogaadan, Israa7eela asai ha katamatanne eta hentta gadeta Leewatuyyo saaman shaakkidi immidosona.

⁹ Yihudaa zaretuppenne Simoona zaretuppe Israa7eela asai ekkidi immido katamatu suntai hagaappe kaallidi xaafettiis. ¹⁰ Kiro saamai Leewa zaretuppe yelettidi, Qahaata yara gidida Aaroona zaretussi kiyin, etau immido katamati hageeta: ¹¹ Israa7eela asai Yihudaa gezziyan de7iya Qiriyaati-Arbbaa7a woikko Kebroonanne a yuushuwan de7iya hentta gadeta etayyo immidosona. (Arbbaa7i Anaaqe aawaa.) ¹² SHin he katamaa yuushuwan de7iya gadetanne moottata Yifune na7aa Kaaleebayyo laata oottidi immidosona. ¹³ Qeesiyaa Aaroona zaretuyyo asa worida asi baqati biidi attiyo Kebroona katamanne a hentta gadeta, Liibinanee a hentta gadeta, ¹⁴ Yattiranne a hentta gadeta, Eshttamoo7anne a hentta gadeta, ¹⁵ Holoonanne a hentta gadeta, Dabiiranne a hentta gadeta, ¹⁶ Ainanne a hentta gadeta, Yuuxanne a hentta gadetanne Beeti-SHemeshanne a hentta gadeta, muleera uddufun katamata Yihudaa zaretuppenne Simoona zaretuppe ekkidi immidosona. ¹⁷ Biniyaama zaretuppe Gabaa7oonanne a hentta gadeta, Gebaa7anne a hentta gadeta, ¹⁸ Anatootanne a hentta gadetanne Almmoonanne a hentta gadeta, muleera oiddu katamata ekkidi immidosona. ¹⁹ Aaroona zare qeesetu katamatinne eta hentta gadeti muleera

tammanne heezza.

²⁰ Attida Qahaata yarati, Leewa zare gidiyaageeti Effireema zaretu katamatuppe shaakkin ekkidosona. ²¹ Etayyo Effireema gezziyan de7iya, asa worida asi baqati biidi attiyo Sekeemanne a hentta gadeta, Gezeeranne a hentta gadeta, ²² Qibixaimanne a hentta gadetanne Beeti-Horoonanne a hentta gadeta, muleera oiddu katamata ekkidi immidosona. ²³ Daana zaretuppe Elttaaqenne a hentta gadeta, Gibbatoonanne a hentta gadeta, ²⁴ Ayyaaloonanne a hentta gadetanne Gaate-Rimmoonanne a hentta gadeta, muleera oiddu katamata ekkidi immidosona. ²⁵ Minaase zaretu baggatuppe Taa7inaakanne a hentta gadetanne Gaate-Rimmoonanne a hentta gadeta, muleera naa77u katamata ekkidi immidosona. ²⁶ Attida Qahaata yaratu katamatinne eta hentta gadeti muleera tamma.

²⁷ Minaase zaretu baggatuppe asa worida asi baqati biidi attiyo, Baasaanen de7iya Golaana katamaanne a hentta gadetanne Ba7eshttaaranne a hentta gadeta, muleera naa77u katamata ekkidi, Gershshoona yara gidiya hara Leewatuyyo immidosona. ²⁸ Yisaakoora zaretuppe Qishiyoonanne a hentta gadeta, Dabiraatanne a hentta gadeta, ²⁹ Yarmmuutanne a hentta gadetanne Engganiimanne a hentta gadeta, muleera oiddu katamata ekkidi immidosona. ³⁰ Aseera zaretuppe Mish77aalanne a hentta gadeta, Abddoonanne a hentta gadeta, ³¹ Helqqaatanne a hentta gadetanne Rahoobanne a hentta gadeta, muleera oiddu katamata ekkidi immidosona.

³² Hegaadankka Nifttaaleema zaretuppe asa worida asi baqati biidi attiyo Galililan de7iya Qedeeshanne a hentta gadeta, Hammootanne a hentta gadeta, Dooranne a hentta gadetanne Qarttaananne a hentta gadeta, muleera oiddu katamata ekkidi, etayyo immidosona.
³³ Gershshoona yaratu katamatinne eta hentta gadeti muleera tammanne heezza.

³⁴⁻³⁵ Attida Maraara yara gidiya Leewatuyyo Zaabiloona zaretuppe asa worida asi baqati biidi attiyo Yoqina7aamanne a hentta gadeta, Qarttanne a hentta gadeta, Diiminanne a hentta gadetanne Naahilaalanne a hentta gadeta, muleera oiddu katamata ekkidi immidosona. ³⁶ Roobeela zaretuppe Beexeranne a hentta gadeta, Yahaaxanne a hentta gadeta, ³⁷ Qidemootanne a hentta gadetanne Mefa7aatanne a hentta gadeta, muleera oiddu katamata ekkidi, etayyo immidosona. ³⁸ Qassi Gaada zaretuppe asa worida asi baqati biidi attiyo, Gala7aad(en) de7iya Raamootanne a hentta gadeta, Maahinaimanne a hentta gadeta, ³⁹ Haseboonanne a hentta gadetanne Yaa7izeeranne a hentta gadeta, muleera oiddu katamata ekkidi, etayyo immidosona. ⁴⁰ Maraara yara gidiya hara Leewatuyyo shaakkin gakkida katamati muleera tammanne naa77a.

⁴¹ Israa7eela asai laattido biittan de7iya Leewatuyyo muleera oitamanne hosppun katamati eta hentta gadetuura de7oosona. ⁴² He katamatu ubbaa yuushwan hentta gadeti de7oosona.

⁴³ Hegaadan oottidi, GODAI eta aawatuyyo immanau caaqqido biittaa ubbaa Israa7eela

asaayyo immiis; immin eti laattidi, yan de7idosona. ⁴⁴ GODAI eta aawatuyyo caaqqidoogaadan, eta ubba baggaarakka shemppissiis. GODAI eta morkketa ubbaa etayyo aatti immido gishshau, eta morkketuppe issoinne etaara eqettanau danddayibeenna. ⁴⁵ GODAI Israa7eela asaayyo immana giido lo77o qaalaubbaa poliisippe attin issoinne sa7an attibeenna.

22

Naa77u Zaretinne Baggati Bantta Soo Soo Sim-midosona

¹ Hegaappe guyyian Yaasu Roobeela zareta, Gaada zaretanne Minaase zaretuppe baggata xeegiis. ² Xeegidi, “GODAA ashkkarai Muusee inttena azazido ubbaa polideta; qassi taassikka ubbaban azazettideta. ³ Daro wodiyasappe hachchi gakkanaassi, intte intte ishantta yeggibekketa; GODAI intte Xoossai inttessi immido hadaraa polideta. ⁴ Simmi GODAI intte Xoossai etayyo giido qaalaadan, intte ishantta shemppissiis. Hegaa gishshau, GODAA ashkkarai Muusee intteyyo Yorddaanoosa SHAafaappe hefintta baggaara immido laata biittan de7iya intte soo soo simmite. ⁵ GODAA ashkkarai Muusee inttena azazido azazuwaanne higgiyaa mintti naagite. GODAA intte Xoossaai siiqite; a ogetu ubban hemettite; a azazuwaassi azazettite; aara minni oiqettite; intte kumetta wozanaappenne kumetta shemppuwaappe ayyo oottite” yaagiis.

⁶⁻⁸ Yaasu eta anjjidi yeddiiddi hagaadan yaagiis; “Be7ite, intte ha77i daro mehiyaa, biraa, worqqa, nahaasiyaa, birataanne daro

maayuwaa ekki duretidi, intte biittaa simmana haneeta. Hegaa gishshau intte morkketuppe omooddidoogaa, intte ishanttuura shaakki ekkite” yaagiis. Hegaappe guyyiyian eti bantta soo soo biidosona.

Muusee Minaase zaretuppe baggatussi Baasaanen biittaa immi wottiis; shin attida Minaase zaretu baggatussi Yaasu Yorddaanoosa SHAafaappe arggo baggan hara zaretuura issippe laattiyo biittaa immiis.

⁹ Roobeela zareti, Gaada zaretinne Minaase zaretu baggati bantta laata biittaa simmidi biidosona. GODAI Muuse baggaara azazin laattido Gala7aade biittaa baanau, Kanaane biittan Seelon de7iya Israa7eela asaappe shaakettidosona.

Yorddaanoosa SHAafaa Matan Gimbbido Yarshshosaa

¹⁰ Roobeela zareti, Gaada zaretinne Minaase zaretuppe baggati Yorddaanoosa SHAafaa matan Kanaane biittan de7iya Galiloota yiido wode, shaafaa matan yarshshuwaa yarshshiyi gita sohuwaa gimbbidosona. ¹¹ Gimbbin, “Roobeela zareti, Gaada zaretinne Minaase zaretuppe baggati Yorddaanoosa matan, Galilootan, Kanaane zawan, Israa7elatu baggaara yarshsho sohuwaa gimbbidosona” giyoogaa Israa7eelati siyidosona. ¹² Siyinne kumetta Israa7eela asaa yaa7ai eta olanau baanau Seelo giyoosan issippe shiiqiis.

¹³ SHiiqidi Israa7eela asai qeesiyaa El77aazara na7aa Piinihaasa, Gala7aade biittan de7iya Roobeela zaretukko, Gaada zaretukkonne Minaase zaretuppe baggatukko kiittiis. ¹⁴ Issi issi

zaree ba yaratu halaqatuppe issi issi asa dooridi, tammu asaa Piinihaasaara yeddiis.

¹⁵ Eti Roobeela zareti, Gaada zaretinne Minaase zaretu baggati de7iyo Gala7aad biittaa biidosona. Biidi eta, ¹⁶ “GODAA asai kumetta yaa7ai inttene haagaadan yaagees; ‘Israa7eela Xoossaa bolli aissi hagaa mala iitabaa oottidetii? Waanidi giikko, intte hara yarshsho sohuwaa intteyyo gimbbidi, GODAA bolli makkalideta! A kaalliyogaakka aggideta! ¹⁷ Pa7ooran nuuni oottido nagarai nuuyyo gidennee? Israa7eela yaa7aa bolli boshai wodhdhidabaa gidikkonne, hachchi gakkanaassikka nuuni he nagaraappe geeyibookko. ¹⁸ GODAA kaalliyogaappe hachchikka wora simmuuteetiyye?

“Intte hachchi GODAA bolli makkalikko, GODAI wontto kumetta Israa7eela yaa7aa hanqgettana. ¹⁹ Intte de7iyo biittai tunidabaa gidikko, GODAA Dunkkaanee eqqido biittaa haa yiidi, nunaara gadiyaa shaakkite. SHin kaseppe de7iya GODAA nu Xoossaa yarshsho sohuwaappe hara yarshsho sohuwaa gimbbidi, Xoossaa bolli makkaloppite; woikko nunakka makkalanchcha kessoppite. ²⁰ Zaraaha zaree Akkaani hirima giidobaappe ekkidi, nagaraa oottido gishshau, kumetta Israa7eela yaa7aa bolli GODAA hanqqoi wodhdhibeennee? Ba nagaraa gaasuhan haiqqidai a xalaalaa gidenna’ yaagees” yaagidosona.

²¹ Yaagin Roobeela zareti, Gaada zaretinne Minaase zaretuppe baggati Israa7eela yaratu halaqatuyyo haagaadan yaagidi zaaridosona; ²² “Wolqqaamai Xoossaa GODAA! Wolqqaamai

Xoossa GODAA! Nuuni hagaa aibissi oottidaakko i erees! Nuuni aibissi oottidaakko inttekka eranaadan koyos. Nuuni GODAA bollan makkalidabanne azazettennan ixxidabaa gidikko, hachchi nuna paxa wottoppite.
²³ Nuuni GODAA kaalliyooogaa aggidi, xuuggiyo yarshshuwaa, kattaa yarshshuwaanne issippetettaa yarshshuwaa yarshshanaunne yarshshiysohuwaa gimbhidabaa gidikko, GODAI nuna he autiyaa achcho. ²⁴ Nuuni hegaassi gimbibookko; nuuni yarshsho sohuwaa gimbidoogee, sinttappe yaana laittan intte naati nu naata, ‘Inttena GODAN Israa7eela Xoossan aibee gattiyai? ²⁵ Inttenoo, Roobeelanne Gaada zaretoo, GODAI nu giddooninne intte giddon Yorddaanoosa SHAafaa zawayiis. GODAN inttena gattiyaabi baawa’ yaaganaakkonne giidi hirggido gishshaassa. Hegaadan oottidi, intte zareti nu zareta GODAAYYO goinnennaadan teqqennan aggokkona.

²⁶ “Hegaa gishshau nuuni nu giddon yarshsho sohuwaa ane gimbboos giida; shin xuuggiyo yarshshuwaassa woikko hara yarshshuwaassa gidenna. ²⁷ Nuuni yarshsho sohuwaa gimbidoogee xuuggiyo yarshshuwaa, issippetettaa yarshshuwaanne hara yarshshuwaa yarshshiiddi, GODAASSI a Dunkkaaniyan goinnana mala, hagee nu gidduwaaninne intte gidduwaani, qassi nu kaalliy yeletaa gidduwan markka gidanaassa. Wodeppe intte zareti nu zareta, ‘Inttena GODAN gattiyaabi aibinna baawa’ gaanau danddayokkona. ²⁸ Eti geelladan nuna

woikko nu yeletaa wodeppe hegaadan giikko, nuuni etau zaaridi, ‘GODAASSI yarshshiyo sohuwaa leemisuwaa hagaa be7ite. Hagaanu aawati xuuggiyo yarshshuwaanne hara yarshshuwaa yarshshanaassa gidennan, intteppenne nuuppenne gidduwan markka gidana mala gimbbidosona’ yaagana.

²⁹ GODAA bolli makkalanaagee nuuppe haakko! GODAA nu Xoossaa Dunkkaaniyaa sinttan eqqida yarshshuwaasaappe haraa, xuuggiyo yarshshuwaa, kattaa yarshshuwaanne hara yarshshuwaa yarshshiyo sohuwaa gimbbidi, hachchi wora simmibookko” yaagidi zaaridosona.

³⁰ Qeesee Piinihaasinne aara de7iya Israa7eela yaratu halaqati, Roobeela, Gaadanne Minaase zareti yootidoogaa siyidi, keehi ufaittidosona.

³¹ Qeesiyaa El77aazara na7ai Piinihaasi Roobeela, Gaadanne Minaase zaretussi, “GODAI nu giddon de7iyoogaa nuuni hachchi erida; aiissi giikko, ha yohuwaa intte GODAA bolli makkalanau oot-tibeekketa. Intte ha77i GODAA qixaatiyaappe Israa7eela asaa ashshideta” yaagiis.

³² Hegaappe guyyiyan qeesiyaa El77aazara na7ai Piinihaasinne halaqati Gala7aaden de7iya Roobeelanne Gaada zaretu matappe Kanaanen de7iya Israa7eela asaakko simmidosona; simmidi hanidabaa etayyo yootidosona.

³³ Yootidobai Israa7eela asaa ufaissin, Xoossaa galatidosona. Qassi Roobeela asatinne Gaada asati de7iyo biittaa olidi bashshanau baanau haasayiyoogaakka aggi bayidosona.

³⁴ Roobeelanne Gaada zareti, “Ha yarshsho so-

hoi GODAA xalaalai Xoossaan gidiyoogau nu ubbaappe gidduwan markka gidana” yaagidosona; yaagidi he yarshsho sohuwaa Markka sunttidosona.

23

Yaasu Israa7eela Asaassi Wurssetta Haasaya Haasayiis

¹ Daro wodiyappa guyyigan, GODAI Israa7eela asaa eta yuushuwan de7iya morkketu ubbaappe shemppissiis. He wode Yaasu cimidi, wodiyaa keehippe sugiis. ² Yaatidaagee Israa7eela asaa ubbaa, cimata, halaqata, daannatanne ola gadaawata issippe xeegidi, hagaadan yaagiis; “Taani cimada, wodiyaa keehippe suaas. ³ GODAI intte Xoossai intte gishshau ha kawotettata ubbaa oottidobaa intte intte huuphiyau be7ideta. Intteyyo olettidaagee GODAA intte Xoossaattennee. ⁴ Be7ite, Yorddaanoosa SHaafaappe doommidi arggo baggaara de7iya Meediteraane Abbaa gakkanaassi de7iya, attida kawotettatu biitta ubbaa, taani xaiido kawotettatu biittarakka laata gade oottada, intte zaretuyyo taani shaakkada immaas. ⁵ GODAI intte Xoossai eta sugaranne intte sinttaappe laaggana; laaggin GODAI intte Xoossai giidoogaadan, intte eta biittaa laattana.

⁶ “Hegaa gishshau, Muuse Higgiyaa Maxaafan xaafettida ubbaa naagananunne oottanau keehippe minnite; appe ushachchi haddirssi gooppite. ⁷ Hagan intte giddon attida ha kawotettatuura walahettoppite. Eta xoossatu

sunttaa denttoppite woikko eta sunttan caaqqoppite. Etayyo oottoppite woikko etayyo goinnoppite. ⁸ SHin hachchi gakkanaassi intte oottidoogaadan, GODAA intte Xoossaa mintti oiqqite.

⁹ “Aissi giikko, GODAI gitanne mino kawotet-tata intte sinttappe kessiis. Inttena gidikko, hachchi gakkanaassi ooninne inttenaara eqet-tanau danidayibeenna. ¹⁰ GODAI intte Xoossai intteyyo giidoogaadan, i ba huuphen intteyyo olettiyo gishshau, inttuppe issi asi sha7u asaa yedettees. ¹¹ GODAA intte Xoossaa ubbaton si-iqanaagaa dogoppite. ¹² Intte guyye simmidi, ka-wotettatuppe hagan intte giddon attida asaara is-suwaagaa gidikko, eta maccaasaa intteyyo, intte mac-caasaa etayyo immi walahettikko, ¹³ GODAI intte Xoossai ha kawotettata intte sinttaappe gooddi-iddi de7i bayennaagaa geeshshidi erite. SHin GO-DAI intte Xoossai immido ha lo77o biittaappe intte xayana gakkanaassi, eti intteyyo pirenne gite gi-dana; intte zokkuwaayyo lisso, intte aifiyaayy-ookka aguntta gidana.

¹⁴ “Ha77i simmi taani haiqqana mataas. GODAI intte Xoossai intteyyo immana giido lo77o ub-baappe issibinne attibeennaagaa intte ubbai intte wozanaaninne shemppuwan ereeta. I intteyyo immana giidobaappe issibinne attenuan, ubbai polettiis. ¹⁵ GODAI intte Xoossai intteyyo immana giido lo77obai ubbai attenuan polettidoogaadan, GODAI intte Xoossai intteyyo immido ha lo77o biittaappe inttena xaissana gakkanaassi, iita qix-atiyaa ubbaakka intte bollan hegaadan ehaana.

16 GODAI intte Xoossai inttenaara maacettido maachchaa intte kanttikko, biidi hara xoossatussi oottikkonne goinnikko, GODAA hanqdoi intte bolli eexxi kiyana; i intteyyo immido lo77o biitaappekka intte eesuan xayana” yaagiis.

24

Yaasu Sekeeman Haasayido Haasayaa

1 Hegaappe guyyiyan Yaasu Israa7eela zaretu ubbaa Sekeema giyo kataman shiishshiis. Cimata, halaqata, daannatanne ola gadaawata ubbaa xeegiis; xeegin eti Xoossaa sinttan shiiqidosona.

2 Yaasu asau ubbau hagaadan yaagiis; “GODAI Israa7eela Xoossai hagaadan yaagees; ‘Beni intte aawati Efiraaxiisa SHaafaappe hefinttan de7idosona; eti hara xoossatussi oottidosona. Etappe issoi Abrahaamanne Naakoora aawaa Taara. **3** Hegaappe guyyiyan intte aawaa Abrahaama, he shaafaappe hefinttan de7iya biittaappe xeesada, Kanaane biitta ubban kaallettaas. A zariyaakka corayaas; Yisaaqakka au immaas. **4** Yisaaqassikka Yaaqoobanne Eesawa immaas. Eesawassi Eedooma gezziyaa laattanaadan immaas; shin Yaaqoobinne a naati duge Gibxxe biidosona.

5 “‘Guyyeppe Muusanne Aaroona kiittada taani yan oottidoban Gibxxe biittaa asaa boshan shocaas; hegaappe guyyiyan inttena kessaas.

6 Taani intte aawata Gibxxeppe kessin, Zo7o Abbaakko yiideta; yin Gibxxeti intte aawata parati goochchiyo gaaretuuninne paraasatun yedettidosona. **7** Eti GODAASSI waassido wode, etappenne Gibxxetuppe gidduwan

xumaa yeggaas; yaatada, abbai eta bolli simmanaadaaninne eta muukkanaadan oottaas. Taani Gibxxetu bolli oottidobaa intte intte aifiyan be7ideta. Inttekka bazzon daro wodiyaa de7ideta.

⁸ “Hegaappe guyyiyan Yorddaanoosa SHaafaappe arshsho baggaara de7iya Amooretu biittaa taani inttena ehaas. Eti inttenaara olettin, taani eta intte kushiyaa aattada immaas; immin eta biittaa laattideta. Qassi taani eta intte sinttaappe xaissaas. ⁹ Hegaappe guyyiyan Xippoora na7ai Baalaaqi, Moo7aabaa biittaa kawoi denddidi, Israa7eelatuura olettiis. Ba7oora na7ai Balaami inttena qangganaadan, kiittidi xeesissiis; ¹⁰ shin taani Balaamabaa siyabeikke. Hegaa gishshau i inttena anjjiis; yaatin, taani inttena Baalaaqa kushiyaappe ashshaas.

¹¹ “Ashshin Yorddaanoosa SHaafaa pinnidi, Yarkko yiideta; yin Yarkko asainne Amooreti, Parzzeti, Kanaaneti, Hiiteti, Gerggeeseti, Hiiwetinne Yaabuuusati inttenaara olettin, taani eta intte kushiyaa aattada immaas. ¹² Kashiyyaa intteppe sinttau kiittada, Amooretu kawota naa77ata intte sinttaappe kessaas. Hagee ubbai hananau danddayidoogee, intte bisuwaaninne intte wonddafiyaani gidenna. ¹³ Intte oottidi kessibeenna biittaanne intte keexxibeenna katamata taani intteyyo immin, an de7eeta. Ha77i intte tokkibeenna woiniyaa turaa aifiyaanne wogaraa aifiyyaa meeta’ yaagees.

¹⁴ “Hegaa gishshau ha77ikka GODAAYYO yayyite; tumu wozanaappe ammanettidi ayyo goinnite. Intte maizza aawati Efiraaxiisa SHaafaappe hefinttaaninne Gibxxen goinnido

allaga xoossata wora olidi, GODAAYYO goinnite.
¹⁵ GODAASSI goinniyoogee inttena iitikko, intte aawati shaafaaappe hefinttan de7iiddi goinnido xoossata gidin, woikko ha77i intte de7iyo Amoore biittaa asatu xoossata gidin, intte goinnanaagaa hachchi doorite. SHin tananne ta keetaa asaa gidikko, nuuni GODAAYYO goinnana” yaagiis.

¹⁶ Yaagin asai zaaridi, “GODAA aggi bayidi, hara xoossatussi goinnanaagee nuuppe haakko!

¹⁷ Gibxxe biittaappe, ailletettaa keettaappe, nunanne nu aawata kessidi ehidaagee, he gita malaatata nu xeellishin oottidaagee, nuuni biido oge ubbaaninne kanttido biittatu ubbaa giddon nuna naagidaagee, GODAA nu Xoossaattennee.

¹⁸ Qassi GODAI asaa ubbaa, he biittan de7iya Amoore asatuurakka nu sinttaappe laaggidi kessiis. Hegaa gishshau nuunikka GODAASSI goinnana; aissi giikko, i nu Xoossa” yaagiis.

¹⁹ SHin Yaasu asaa hagaadan yaagiis; “Intte GODAAYYO goinnanau danddayekketa. Aissi giikko, i geeshsha Xoossa; i qanaatiya Xoossa; i intte naaquwaa woikko intte nagaraa atto geenna. ²⁰ Intte GODAA aggidi, allaga xoossatussi goinnikko, i intteyyo lo77obaa oottidoogaappe guyyyiyan, simmidi inttena qohananne xaissana” yaagiis.

²¹ Yaagin asai Yaasa, “CHii, chii! Nuuni GODAAYYO goinnana” yaagiis.

²² Yaagin Yaasu asaa, “Intte GODAASSI goinnanaagaa dooridoogau intte huuphiyau intte markka” yaagiis.

Yaagin eti, “Ee nuuni markka!” yaagidosona.

²³ Yaasu, “Yaatikko, intte giddon de7iya allaga xoossata wora olite; intte wozanaa GODAAKKO, Israa7eela Xoossaakko zaarite” yaagiis.

²⁴ Yaagin eti, “Nuuni GODAASSI, nu Xoossaassi, goinnana; a azazuwaakka polana” yaagidosona.

²⁵ He gallassi Yaasu asaara maachchaa maacettiis; maacettidi, Sekeeman higgiyaanne wogaa etau kessiis. ²⁶ Kessidi Yaasu he qaalata Xoossa Higgiyaa Maxaafan xaafis. Hegaappe guyyiyan, issi gita shuchchaa ekkidi, GODAA Dunkkaaniyaa matan de7iya wolaa garssan essiis. ²⁷ Yaasu asau ubbau, “Be7ite, GODAI nuuyyo haasayido qaalaan ubbaa ha shuchchai siyido gishshau, i nu bolli markka gidana. Intte Xoossa bollan makkalikko, ha shuchchai intte bolli markka gidana” yaagiis. ²⁸ Hegaappe guyyiyan, Yaasu asaa ubbaa yeddin, ubbaikka ba laata biitti biitti simmidi biis.

Yaasu Haiquwaanne El77aazara Haiquwaa

²⁹ Hegaappe guyyiyan GODAA ashkkarai, Nawenai Yaasu, laittai xeetanne tammaa gidin haiqqiis. ³⁰ Haiqqin asai Ga7aasha Deriyaappe huuphessa baggan, Efireema gezziyan de7iya a laata gadiyan, Timinaati-Seeran moogidosona.

³¹ Yaasu paxa de7ido wode ubbaanine Yaa-suppe simmin de7idi, Xoossai Israa7eelatussi oot-tido ooso ubbaa erida cimatu wode ubban Israa7eelati GODAASSI goinnidosona.

³² Israa7eela asai Gibxxe biittaappe ehiido Yooseefa meqettaa Sekeeman moogidosona. He sohuwaa Yaaqoobi SHiskeema aawaa Hamoora naatuppe xeetu xaqara biran shammiis; shammin guyyeppe Yooseefa zareti laattidosona.

33 Aaroona na7ai El77aazari haiqqiis; haiqqin a na7aa Piinihaasassi imettida Efibreema gezziyan de7iya Gib77a giyo kataman moogidosona.

**Wolaytta Bible
Portions of the Holy Bible in the Wolaytta language of
Ethiopia**

copyright © 2004 SIM

® Faith Comes by Hearing

Language: Wolaytta

Translation by: SIM

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2022-03-11

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 22 Feb 2024 from source files dated 31 Aug 2023

6baa8af2-99d9-51d5-a40a-ff54bdb9b793